Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/1107

2024 5 23

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2024/1107

2024 m. kovo 13 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1139 papildomas išsamiomis sertifikuotų bepiločių orlaivių sistemų ir jų komponentų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti taisyklėmis ir šias užduotis vykdančių organizacijų ir darbuotojų patvirtinimo taisyklėmis

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 ([1]), ypač į jo 58 straipsnio 1 dalies a, b, c ir d punktus,

kadangi:

(1) Reglamento (ES) 2018/1139 IX priede nustatyti esminiai bepiločių orlaivių, visų pirma tų, kuriems gali būti taikomas to reglamento 56 straipsnio 1 dalyje nurodytas sertifikavimas, techninės priežiūros reikalavimai;

(2) Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/945 ([2]) 40 straipsnyje nustatyta, kad bepiločių orlaivių sistemos (UAS), kurios skirtos naudoti Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 ([3]) 5 straipsnyje nurodytiems specialiosios kategorijos skrydžiams ir kurių naudojimo rizikos negalima tinkamai sumažinti, turi būti sertifikuotos ir atitikti išsamius jų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti reikalavimus;

(3) atsižvelgiant į specifinį UAS pobūdį, reikia nustatyti išsamius specialius tų UAS ir jų komponentų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti reikalavimus ir nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užduotis atliekančių organizacijų ir darbuotojų reikalavimus;

(4) pagal Reglamento (ES) 2018/1139 4 straipsnio 2 dalį išsamūs UAS reikalavimai turėtų būti proporcingi konkrečios veiklos ar veiklos rūšies rizikai, kaip reikalaujama pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/947 vykdant specialiosios kategorijos didelės rizikos skrydžius;

(5) tie išsamūs UAS nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti reikalavimai turėtų būti grindžiami Komisijos reglamente (ES) Nr. 1321/2014 ([4]) nustatytais išsamiais reikalavimais, taikomais lengviesiems pilotuojamosios aviacijos orlaiviams, ir su jais suderinti, tačiau tie išsamūs UAS reikalavimai turėtų būti pritaikyti ir pakoreguoti siekiant užtikrinti, kad jie atitiktų specifinį UAS pobūdį ir būtų proporcingi dėl jų naudojimo kylančiai rizikai;

([1]) OL L 212, 2018 8 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj.
([2]) 2019 m. kovo 12 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/945 dėl bepiločių orlaivių sistemų ir trečiųjų valstybių bepiločių orlaivių sistemų naudotojų (OL L 152, 2019 6 11, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/945/oj).
([3]) 2019 m. gegužės 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/947 dėl bepiločių orlaivių naudojimo taisyklių ir tvarkos (OL L 152, 2019 6 11, p. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/947/oj).
([4]) 2014 m. lapkričio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1321/2014 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo (OL L 362, 2014 12 17, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1321/oj).

(6) jei galiojančio tinkamumo skraidyti pažymėjimo nėra ir UAS išduodamas leidimas skristi, tie išsamūs reikalavimai neturėtų būti taikomi, o vietoj jų turėtų būti taikomi pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 748/2012 ([5]) patvirtintose skrydžio sąlygose nustatyti nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti reikalavimai;

(7) reikia užtikrinti, kad prie šiuo reglamentu nustatytos naujos reguliavimo sistemos būtų pereita sklandžiai. Todėl reikia skirti suinteresuotiesiems subjektams ir valstybių narių administracijoms pakankamai laiko prisitaikyti prie šios naujos reguliavimo sistemos ir užtikrinti jos laikymąsi;

(8) nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinančioms organizacijoms nustatytų informacinių ir ryšių sistemų ir duomenų apsaugos reikalavimų taikymas turėtų būti atidėtas iki tol, kol bus pradėtas taikyti Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2023/203 ([6]);

(9) pagal Reglamento (ES) 2018/1139 75 straipsnio 2 dalies b ir c punktus ir to reglamento 76 straipsnio 1 dalį Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra pateikė Komisijai nuomonę Nr. 03/2023 ([7]),

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šiuo reglamentu nustatomi bendri techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros, kuriais siekiama užtikrinti bepiločių orlaivių sistemų (UAS), įskaitant visus jose įrengiamus komponentus, nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, kai bepilotis orlaivis yra arba bus užregistruotas valstybėje narėje, jį ketinama naudoti Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 5 straipsnyje apibrėžtiems specialiosios kategorijos skrydžiams ir yra arba bus išduotas jo tinkamumo skraidyti pažymėjimas arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimas.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) bepiločio orlaivio sistema – bepilotis orlaivis, apibrėžtas Reglamento (ES) 2018/1139 3 straipsnio 30 punkte, ir jo valdymo ir stebėjimo blokas;

2) valdymo ir stebėjimo blokas – nuotolinio bepiločių orlaivių valdymo įranga, apibrėžta Reglamento (ES) 2018/1139 3 straipsnio 32 punkte;

3) už išleidimą atsakingi darbuotojai – darbuotojai, atsakingi už techninės priežiūros patvirtinimą ją užbaigus;

4) komponentas – variklis, oro sraigtas arba bepiločio orlaivio dalis arba valdymo ir stebėjimo bloko elementas;

([5]) 2012 m. rugpjūčio 3 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 748/2012, kuriuo nustatomos orlaivio tinkamumo skraidyti sertifikavimo, orlaivio ir susijusių gaminių, dalių bei prietaisų aplinkosauginio sertifikavimo, taip pat projektavimo ir gamybinių organizacijų sertifikavimo įgyvendinimo taisyklės (OL L 224, 2012 8 21, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/748/oj).

([6]) 2022 m. spalio 27 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2023/203, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1139 taikymo taisyklės, susijusios su Komisijos reglamentuose (ES) Nr. 1321/2014, (ES) Nr. 965/2012, (ES) Nr. 1178/2011, (ES) 2015/340, Komisijos įgyvendinimo reglamentuose (ES) 2017/373 ir (ES) 2021/664 nurodytoms organizacijoms ir Komisijos reglamentuose (ES) Nr. 748/2012, (ES) Nr. 1321/2014, (ES) Nr. 965/2012, (ES) Nr. 1178/2011, (ES) 2015/340, Komisijos įgyvendinimo reglamentuose (ES) 2017/373, (ES) Nr. 139/2014 ir (ES) 2021/664 nurodytoms kompetentingoms institucijoms taikytinais informacijos saugumo rizikos, galinčios turėti įtakos aviacijos saugai, valdymo reikalavimais, ir kuriuo iš dalies keičiami Komisijos reglamentai (ES) Nr. 1178/2011, (ES) Nr. 748/2012, (ES) Nr. 965/2012, (ES) Nr. 139/2014, (ES) Nr. 1321/2014, (ES) 2015/340 ir Komisijos įgyvendinimo reglamentai (ES) 2017/373 ir (ES) 2021/664 (OL L 31, 2023 2 2, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/203/oj).

([7]) https://www.easa.europa.eu/en/document-library/opinions.

5) nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti – visi procesai, kuriais užtikrinama, kad visą bepiločio orlaivio sistemos naudojimo laiką ji atitiktų taikytinus tinkamumo skraidyti reikalavimus ir būtų saugios naudoti būklės;

6) techninė priežiūra – bet kuris iš išvardytų darbų arba jų derinys: bepiločio orlaivio sistemos arba komponento kapitalinis remontas, remontas, tikrinimas, pakeitimas, modifikavimas arba defektų šalinimas, išskyrus priešskrydinį patikrinimą;

7) organizacija – fizinis asmuo, juridinis asmuo arba juridinio asmens dalis, įsisteigę daugiau nei vienoje vietoje valstybės narės teritorijoje arba už jos ribų;

8) priešskrydinis patikrinimas – prieš skrydį atliekamas patikrinimas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad bepilotis orlaivis būtų tinkamas numatytam skrydžiui;

9) pagrindinė verslo vieta – įmonės pagrindinė buveinė arba registruotoji buveinė, iš kurios vykdomos pagrindinės finansinės funkcijos ir šiame reglamente nurodytos veiklos einamoji kontrolė;

10) ypatingos svarbos techninės priežiūros užduotis – su sistemos arba bepiločio orlaivio sistemos komponento, variklio arba oro sraigto surinkimu arba sutrikdymu susijusi techninės priežiūros užduotis, kurią atliekant padaryta klaida gali būti tiesiogiai pavojinga skrydžio saugai;

11) valdymo ir stebėjimo bloko įrengimas – procesas, kurį atliekant valdymo ir stebėjimo bloko elementai integruojami į fizinę aplinką, kuri tuo tikslu atitinka reikalavimus pagal įrengimo ir bandymo instrukcijų rinkinį, kad įrengtą valdymo ir stebėjimo bloką būtų galima naudoti bepiločiam orlaiviui valdyti.

3 straipsnis

Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti reikalavimai

1. 1 straipsnyje nurodytų UAS ir jose įmontuoti skirtų komponentų nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti užtikrinamas pagal šio reglamento I priedą (ML.UAS dalį).

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, 1 straipsnyje nurodytų UAS, kurioms yra išduotas leidimas skristi, nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti užtikrinamas konkrečiomis nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priemonėmis, nustatytomis pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį) išduoto leidimo skristi patvirtintose skrydžio sąlygose.

4 straipsnis

UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinančių organizacijų patvirtinimas

Organizacija, vykdanti 1 straipsnyje nurodytų UAS ir jose įmontuotų komponentų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užduotis, įskaitant jų techninę priežiūrą, turi atitikti II priedo (CAO.UAS dalies) reikalavimus ir gauti atitinkamą patvirtinimo pažymėjimą iš Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2024/1109 ([8]) nurodytos kompetentingos institucijos.

5 straipsnis

Už išleidimą atsakingi darbuotojai

Už išleidimą atsakingų darbuotojų kvalifikacija turi atitikti II priedo (CAO.UAS dalies) reikalavimus.

([8]) 2024 m. balandžio 10 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2024/1109, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1139 taikymo taisyklės dėl kompetentingų institucijų reikalavimų ir administracinių procedūrų, susijusių su sertifikuotų bepiločių orlaivių sistemų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti patvirtinimu, priežiūra ir vykdymo užtikrinimu, ir iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2023/203 (OL L, 2024/1109, 2024 5 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/1109/oj).

6 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2025 m. gegužės 1 d.

Tačiau II priedo (CAO.UAS dalies) CAO.UAS.102 dalis taikoma nuo 2026 m. vasario 22 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 m. kovo 13 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

I PRIEDAS

(ML.UAS DALIS)

TURINYS

ML.UAS.1

A SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

ML.UAS.101. Taikymo sritis

B SKYRIUS. ATSKAITOMYBĖ

ML.UAS.201. Pareigos

C SKYRIUS. NEPERTRAUKIAMASIS TINKAMUMAS SKRAIDYTI

ML.UAS.301. Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užduotys

ML.UAS.302. UAS techninės priežiūros programa

ML.UAS.303. Tinkamumo skraidyti nurodymai (AD)

ML.UAS.304. Pakeitimai ir remontas

ML.UAS.305. UAS nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti informacijos registravimo sistema

ML.UAS.307. UAS nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti įrašų perdavimas

D SKYRIUS. TECHNINĖS PRIEŽIŪROS STANDARTAI

ML.UAS.401. Techninės priežiūros duomenys

ML.UAS.403. UAS defektai

E SKYRIUS. KOMPONENTAI

ML.UAS.501. UA komponentų įrengimas

ML.UAS.502. UA komponentų techninė priežiūra

ML.UAS.504. Komponentų atskyrimas

ML.UAS.520. VSB komponentų įrengimas ir techninė priežiūra

H SKYRIUS. IŠLEIDIMO EKSPLOATUOTI PAŽYMĖJIMAS (IEP)

ML.UAS.801. UA techninės priežiūros patvirtinimas

ML.UAS.802. UA komponentų techninės priežiūros patvirtinimas

ML.UAS.803. VSB techninės priežiūros patvirtinimas

ML.UAS.804. VSB komponentų techninės priežiūros patvirtinimas

ML.UAS.805. VSB įrengimo patvirtinimas

I SKYRIUS. TINKAMUMO SKRAIDYTI PATIKROS PAŽYMĖJIMAS (TSPP)

ML.UAS.901. UA tinkamumo skraidyti patikra. Bendrosios nuostatos

ML.UAS.902. UA TSPP galiojimas

ML.UAS.903. Tinkamumo skraidyti patikros procesas

ML.UAS.905. UA registracijos perleidimas Sąjungoje

ML.UAS.906A. Į Sąjungą importuoto UA tinkamumo skraidyti patikra

ML.UAS.906B. Tinkamumo skraidyti patikra pasikeitus UAS skrydžiams

ML.UAS.907. Pažeidimai

1 priedėlis. Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo sutartis

2 priedėlis. Tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimas (EASA 15d forma)

3 priedėlis. EASA 1 formos pildymo nurodymai

ML.UAS.1

a) Šiame priede terminas „kompetentinga institucija“ reiškia instituciją, nurodytą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2024/1109 I priedo (AR.UAS dalies) AR.UAS.GEN.010 dalies a punkte.

b) Šiame priede bepiločio orlaivio (UA) savininkas – vienas iš šių subjektų:

1) registruotas UA savininkas, kuris gali būti pats UAS naudotojas;

2) UAS naudotojas – UA nuomininkas, jei taikomas ML.UAS.201 dalies b punktas.

A SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

ML.UAS.101. Taikymo sritis

Šiame priede nustatomos priemonės, kurių turi imtis asmenys ir organizacijos, kad užtikrintų UAS, kuri naudojama vykdant specialiosios kategorijos skrydžius, apibrėžtus Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 5 straipsnyje, ir kurios UA tinkamumo skraidyti pažymėjimas išduotas arba bus išduotas pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 7 straipsnio 2 dalį, tinkamumą skraidyti. Jame taip pat nustatomos sąlygos, kurių turi laikytis asmenys ar organizacijos, vykdantys su tos UAS tinkamumu skraidyti susijusias užduotis.

B SKYRIUS

ATSKAITOMYBĖ

ML.UAS.201. Pareigos

a) UA savininkas yra atskaitingas už UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti ir užtikrina, kad skrydžiai nebūtų vykdomi, kol neįvykdyti visi šie reikalavimai:

1) UAS yra tinkama skraidyti;

2) visa UAS įrengta eksploatacinė ir avarinė įranga yra tinkamai sumontuota ir tinkama naudoti arba, jei ta įranga netinkama naudoti, ji būtų aiškiai pažymėta kaip netinkama naudoti;

3) UA tinkamumo skraidyti pažymėjimas yra galiojantis;

b) Nukrypstant nuo a punkto, kai UA nuomojamas, a punkte nurodyta atskaitomybė taikoma nuomininkui, jei jis yra nurodytas UA registracijos dokumente arba toks atskaitomybės perdavimas yra nustatytas nuomos sutartyje.

c) UAS ir jos komponentų techninę priežiūrą atliekantis asmuo ar organizacija atsako už atliekamas techninės priežiūros užduotis.

d) UAS naudotojas yra atsakingas už tinkamą priešskrydinio patikrinimo atlikimą. UAS naudotojo vardu patikrinimą atliekantis asmuo turi turėti tam tinkamą kvalifikaciją. Nereikalaujama, kad priešskrydinį patikrinimą atliktų techninės priežiūros organizacija ar už išleidimą atsakingi darbuotojai.

e) Be a punkte nustatytų reikalavimų, UA savininkas užtikrina, kad:

1) su UAS nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimu susijusias užduotis atliktų pagal II priedą (CAO.UAS dalį) patvirtinta organizacija, kurios pagrindinė verslo vieta yra teritorijoje, kurioje taikomos Sutartys.

Jei UA savininkas užsako, kad užduotis atliktų CAO.UAS dalyje nurodyta organizacija, pagal 1 priedėlį sudaroma rašytinė sutartis. Organizacija, su kuria sudaryta sutartis, prisiima atsakomybę už tinkamą tų užduočių atlikimą;

2) su UAS ir į ją įmontuoti skirtų komponentų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimu susijusias užduotis atliktų pagal II priedą (CAO.UAS dalį) patvirtinta organizacija, kurios pagrindinė verslo vieta yra teritorijoje, kurioje taikomos Sutartys, nebent E skyriuje nurodyta kitaip.

f) Kad būtų įmanoma nustatyti, ar UAS atitinka šio priedo reikalavimus, UA savininkas užtikrina, kad bet kuriam kompetentingos institucijos įgaliotam asmeniui būtų suteikta prieiga prie UAS ir UAS įrašų.

C SKYRIUS

NEPERTRAUKIAMASIS TINKAMUMAS SKRAIDYTI

ML.UAS.301. Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užduotys

UAS nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti ir eksploatacinės bei avarinės įrangos tinkamumas naudoti užtikrinami:

a) atliekant UA priešskrydinius patikrinimus;

b) atliekant neplaninę techninę priežiūrą ir pašalinant visus defektus (įskaitant pažeidimus) pagal ML.UAS.401 ir ML.UAS.304 dalyse (priklausomai nuo to, kas taikytina) nurodytus duomenis, kartu atsižvelgiant į minimalios įrangos sąrašą ir konfigūracijos nukrypimų sąrašą, jeigu jie yra;

c) atliekant visą planinę techninę priežiūrą pagal ML.UAS.302 dalyje nurodytą UAS techninės priežiūros programą;

d) laikantis visų taikytinų:

1) Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros paskelbtų arba priimtų tinkamumo skraidyti nurodymų (AD);

2) eksploatavimo reikalavimų, turinčių poveikį nepertraukiamajam tinkamumui skraidyti;

3) Agentūros nustatytų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti reikalavimų;

4) priemonių, kurių kompetentinga institucija pareikalavo imtis tiesiogiai reaguodama į saugos problemą;

e) atliekant keitimą ir remontą pagal ML.UAS.304 dalį;

f) atliekant su technine priežiūra susijusius bandomuosius skrydžius, kai būtina;

g) turint pareiškimą dėl masės ir centruotės, atitinkantį dabartinę UA konfigūraciją, kai tokia informacija yra parengta UA gamintojo.

ML.UAS.302. UAS techninės priežiūros programa

a) Planinė UAS techninė priežiūra organizuojama pagal UAS techninės priežiūros programą.

b) UAS techninės priežiūros programą ir visus vėlesnius jos pakeitimus tvirtina už UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti pagal CAO.UAS dalį atsakinga organizacija.

c) UAS techninės priežiūros programa turi atitikti:

1) privalomą nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti informaciją, kaip antai kartotinius AD, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymų (ICA) tinkamumo skraidyti apribojimų skirsnį (ALS) ir konkrečius techninės priežiūros reikalavimus, pateiktus tipo pažymėjimo duomenų lape (TCDS);

2) projekto patvirtinimo turėtojo (PPT) išduotus ICA;

d) Nepaisant c punkto 1 papunkčio ir nukrypstant nuo c punkto 2 papunkčio, UAS techninės priežiūros programa gali nukrypti nuo ICA, remiantis pagal f punktą atliktų peržiūrų duomenimis.

e) UAS techninės priežiūros programoje atsižvelgiama į UAS konfigūraciją ir skrydžių tipą bei ypatumus.

f) UAS techninės priežiūros programa peržiūrima bent kartą per metus, siekiant įvertinti jos veiksmingumą atsižvelgiant į naujus arba pakeistus ICA.

ML.UAS.303. Tinkamumo skraidyti nurodymai (AD)

Jeigu Agentūra nėra nustačiusi kitaip, visi taikytini AD turi būti taikomi pagal tų AD reikalavimus.

ML.UAS.304. Pakeitimai ir remontas

a) Prieš atliekant remontą turi būti įvertinti UAS arba į ją įrengti skirto komponento pažeidimai.

b) Norint atlikti UAS ar jos komponentų pakeitimus ar remontą būtina, kad tokie pakeitimai ar remontas būtų:

1) patvirtinti Agentūros arba

2) patvirtinti projektavimo organizacijos, atitinkančios Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) reikalavimus, arba

3) nurodyti Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.90B arba 21.A.431B dalies reikalavimuose.

ML.UAS.305. UAS nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti informacijos registravimo sistema

a) Kiekvienai UAS, kuri identifikuojama pagal UA registracijos numerį ir valdymo ir stebėjimo bloko (VSB) tipą ir serijos numerį, sukuriama UAS nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti informacijos registravimo sistema. Ta sistema naudojasi nuotolinis pilotas ir UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinantis asmuo (-enys).

b) UAS nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti informacijos registravimo sistemoje registruojama:

1) įrašo data ir atitinkamas bendras naudojimas pagal UAS aktualų parametrą (-us) (pvz., skrydžio valandas, kalendorinį laiką ar ciklus);

2) išsami informacija apie atliktą UAS techninę priežiūrą, visų pirma visi išleidimo eksploatuoti pažymėjimai, kurių reikalaujama pagal ML.UAS.801 arba ML.UAS.803 dalį;

3) išsami informacija apie VSB įrengimą, visų pirma išleidimo eksploatuoti pažymėjimas (IEP), kurio reikalaujama pagal ML.UAS.805 dalį, kai tokio įrengimo reikalavimą yra nustatęs projekto patvirtinimo turėtojas (PPT);

4) įrodymai, patvirtinantys, kad UA priešskrydinis patikrinimas atliktas tinkamai;

5) informacija, kuri laikoma būtina siekiant užtikrinti nuolatinę skrydžio saugą;

6) einamasis pareiškimas dėl masės ir centruotės, kai tokią informaciją yra parengęs UA gamintojas;

7) visi kiti duomenys, būtini g punkto reikalavimų laikymuisi įrodyti.

c) Apie komponentus, kuriems taikomi tinkamumo skraidyti apribojimai, be išleidimo eksploatuoti patvirtinimo dokumento (EASA 1 forma arba lygiavertis dokumentas), registracijos sistemoje nurodoma ši informacija:

1) komponento (-ų) pavadinimas ir identifikavimas;

2) UA, VSB arba komponento, prie kurio primontuotas konkretus komponentas, tipas, serijos numeris ir registracijos numeris, taip pat nuoroda į techninės priežiūros įrašus, susijusius su jo įmontavimu ir išmontavimu;

3) įrašo data ir bendras atitinkamo komponento naudojimas pagal konkrečiam komponentui aktualų parametrą (-us);

d) Kiekvienas įrašas padaromas kuo greičiau po užduoties įvykdymo, kad nuotolinis pilotas žinotų naujausią būklę.

e) Visi UAS nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti informacijos įrašai turi būti aiškūs ir tikslūs. Jeigu būtina ištaisyti įrašą, jis ištaisomas taip, kad būtų galima aiškiai matyti pradinį įrašą.

f) Į registravimo sistemą įtraukiami UA, VSB ir, atitinkamai, komponentų, kuriems taikomi tinkamumo skraidyti apribojimai, registracijos žurnalai.

g) UAS nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti informacijos registravimo sistema turi gebėti pateikti:

1) su AD ir priemonėmis, kurias kompetentinga institucija įpareigojo taikyti, kad būtų nedelsiant ištaisyti su sauga susiję pažeidimai, susijusią dabartinę būklę;

2) dabartinę pakeitimų ir remonto būklę;

3) dabartinę UAS techninės priežiūros programos laikymosi būklę;

4) dabartinę komponentų, kuriems taikomi tinkamumo skraidyti apribojimai, būklę;

5) dabartinį atidėtų techninės priežiūros darbų sąrašą.

h) Įrašai saugomi toliau nurodytus laikotarpius:

1) b punkto 2 ir 3 papunkčiuose nurodyti įrašai – tol, kol įrašuose esanti informacija pakeičiama nauja lygiavertės apimties ir išsamumo informacija, tačiau ne trumpiau kaip 36 mėnesius nuo techninės priežiūros arba, atitinkamai, VSB įrengimo išleidimo eksploatuoti;

2) įrašai, nurodyti b punkto 1 ir 7 papunkčiuose ir c punkte – bent 12 mėnesių po to, kai visam laikui nutraukiamas UAS arba komponento naudojimas;

3) b punkto 4–6 papunkčiuose nurodyti įrašai – ne trumpiau kaip 36 mėnesius nuo įtraukimo į informacijos registracijos sistemą;

4) jei h punkto 1 papunktyje nurodyti įrašai nepakeičiami, jie saugomi 12 mėnesių po to, kai visam laikui nutraukiamas UA arba VSB naudojimas.

ML.UAS.307. UAS nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti įrašų perdavimas

a) Kai UA visam laikui perduodamas iš vieno savininko kitam, perduodantis savininkas užtikrina, kad kartu būtų perduoti ir ML.UAS.305 dalyje nurodyti nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti įrašai.

b) Kai UA savininkas, sudaro sutartį dėl nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užduočių atlikimo su CAO.UAS dalyje nurodyta organizacija, jis užtikrina, kad organizacijai, su kuria sudaroma sutartis, būtų perduoti ML.UAS.305 dalyje nurodyti nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti įrašai.

c) ML.UAS.305 dalies h punkte nustatyti įrašų saugojimo laikotarpiai toliau taikomi naujam savininkui arba CAO.UAS dalyje nurodytai organizacijai.

D SKYRIUS

TECHNINĖS PRIEŽIŪROS STANDARTAI

ML.UAS.401. Techninės priežiūros duomenys

a) Atliekant UAS techninę priežiūrą reikia naudoti naujausius taikytinus techninės priežiūros duomenis ir jų laikytis.

b) Šiame priede terminas „taikytini techninės priežiūros duomenys“ reiškia bet kurį iš šių dalykų:

1) kompetentingos institucijos arba Agentūros parengtus visus taikytinus reikalavimus, procedūras, standartus arba informaciją;

2) visus taikytinus AD;

3) taikytinus ICA ir kitus techninės priežiūros nurodymus, paskelbtus tipo pažymėjimo turėtojo, papildomo tipo pažymėjimo turėtojo ar bet kurios kitos organizacijos, kuri skelbia tokius duomenis pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį);

4) taikytinus komponentų, kuriuos kaip tinkamus įmontuoti patvirtino projekto patvirtinimo turėtojas (PPR), techninės priežiūros nurodymus, kuriuos paskelbė komponento gamintojas ir kurie yra priimtini PPT.

ML.UAS.403. UAS defektai

a) Visi UAS defektai, keliantys didelį pavojų skrydžio saugai, turi būti pašalinti prieš kitą skrydį.

b) Teisę nuspręsti, kad defektas nekelia didelio pavojaus skrydžio saugai ir todėl atitinkamai atidėti jo šalinimą gali šie asmenys:

1) nuotolinis pilotas arba įgaliotas už išleidimą atsakingas darbuotojas – dėl nebūtinosios UAS įrangos defektų;

2) kai naudojamas MEL arba CDL – nuotolinis pilotas arba įgaliotas už išleidimą atsakingas darbuotojas – dėl reikalaujamos UAS įrangos defektų;

3) įgaliotas už išleidimą atsakingas darbuotojas – dėl kitų nei b punkto 1 ir 2 papunkčiuose nurodyti defektų.

c) Kiekvienas UAS defektas, nekeliantis didelio pavojaus skrydžio saugai, turi būti pašalinamas kai tik tai praktiškai įmanoma, nuo defekto nustatymo pirmą kartą dienos ir atsižvelgiant į techninės priežiūros duomenyse arba MEL nustatytus apribojimus.

d) Kiekvienas prieš skrydį nepašalintas defektas turi būti užregistruotas ML.UAS.305 dalyje nurodytoje UAS nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti informacijos registravimo sistemoje ir šie įrašai turi būti prieinami nuotoliniam pilotui.

E SKYRIUS

KOMPONENTAI

ML.UAS.501. UA komponentų įrengimas

a) Jei II priede (CAO.UAS dalyje) arba Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.307 dalyje nenurodyta kitaip, komponentą galima įmontuoti į UA tik jei tenkinamos visos šios sąlygos:

1) jis yra tinkamos būklės;

2) jis tinkamai išleistas naudoti, pateikiant Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) II priedėlyje nustatytą EASA 1 formą arba lygiavertį dokumentą;

3) jis paženklintas pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) Q poskyrį.

b) Prieš komponentą įmontuojant į UA, techninės priežiūros organizacija užtikrina, kad tą komponentą būtų leidžiama įmontuoti atsižvelgiant į UA konfigūraciją ir visus taikomus AD.

c) Standartinės dalys įmontuojamos į UA ar komponentą tik kai tos konkrečios standartinės dalys nurodytos techninės priežiūros duomenyse, kartu su jomis yra pateikti atitikties taikomam standartui įrodymai ir jas galima tinkamai atsekti.

d) Žaliavinės ar eksploatacinės medžiagos UA ar komponente naudojamos tik jei:

1) orlaivio arba komponento gamintojas atitinkamuose techninės priežiūros duomenyse leidžia naudoti tokias žaliavas ar eksploatacines medžiagas;

2) tokios medžiagos atitinka reikalaujamas medžiagų specifikacijas ir jas galima tinkamai atsekti;

3) su tokiomis medžiagomis pateikiami dokumentai, kurie aiškiai yra susiję su tomis konkrečiomis medžiagomis ir kuriuose pateikiamas atitikties taikomoms specifikacijoms pareiškimas, taip pat gamybos ir tiekėjo šaltinis.

ML.UAS.502. UA komponentų techninė priežiūra

a) UA komponentų techninė priežiūra patvirtinama pagal šią lentelę:

	Patvirtinama naudojant EASA 1 formą (*nustatytą Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) II priedėlyje*)	Patvirtinama kartu su UA technine priežiūra pagal ML.UAS.801 dalį (*EASA 1 formos išduoti negalima*).
Komponentai, kurių techninė priežiūra atliekama pagal komponento techninės priežiūros duomenis (komponento gamintojo pateikti duomenys)		
Techninė priežiūra, išskyrus kapitalinį remontą	Variklių – organizacijos, kvalifikuotos atlikti variklių techninę priežiūrą Kitų komponentų: organizacijos, kvalifikuotos atlikti komponentų techninę priežiūrą	UA techninės priežiūros organizacijos
Komponentų, išskyrus variklius, kapitalinis remontas	Organizacijos, kvalifikuotos atlikti komponentų techninę priežiūrą	Negalima
Variklių kapitalinis remontas	Organizacijos, kvalifikuotos atlikti variklių techninę priežiūrą	UA techninės priežiūros organizacijos, jei tai numatė projekto patvirtinimo turėtojas
Komponentai, kurių techninė priežiūra atliekama pagal UA techninės priežiūros duomenis (UA gamintojo pateikti duomenys)		
Visi komponentai ir visi techninės priežiūros tipai	Organizacijos, kvalifikuotos atlikti variklių techninę priežiūrą (variklių atveju) arba komponentų techninę priežiūrą (kitų komponentų atveju)	UA techninės priežiūros organizacijos

b) Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.307 dalies b punkto 3–6 papunkčiuose nurodytų komponentų techninę priežiūrą gali atlikti bet kuris asmuo ar organizacija. Tokiu atveju, nukrypstant nuo a punkto, techninę priežiūrą atlikęs asmuo ar organizacija tuos komponentus išleidžia naudoti pateikdamas (-a) atliktos techninės priežiūros deklaraciją. Atliktos techninės priežiūros deklaracijoje pateikiama bent pagrindinė informacija apie atliktą techninę priežiūrą, techninės priežiūros atlikimo data ir deklaraciją išdavusio asmens tapatybė arba ją išdavusios organizacijos pavadinimas. Deklaracija laikoma techninės priežiūros įrašu ir komponento, kurio techninė priežiūra atliekama, atžvilgiu yra lygiavertė EASA 1 formai.

ML.UAS.504. Komponentų atskyrimas

a) Naudoti ir pakartotinai naudoti netinkami komponentai atskiriami nuo tinkamų naudoti komponentų, standartinių dalių ir medžiagų.

b) Komponentas laikomas netinkamu naudoti esant bet kuriai iš šių aplinkybių:

1) pasiektas komponento apribojimas, nustatytas UAS techninės priežiūros programoje;

2) komponentas neatitinka taikomų AD ir kitų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti reikalavimų, kurių laikytis įpareigojo Agentūra;

3) nėra būtinos informacijos, pagal kurią būtų galima nustatyti komponento tinkamumo naudoti būklę arba tinkamumą įmontuoti;

4) yra komponento defektų arba veikimo sutrikimų įrodymų;

5) komponentas yra patyręs incidentą ar avariją, kurie, tikėtina, paveikė jo tinkamumą naudoti.

c) Komponentai, kurių nustatyta naudojimo trukmė yra pasibaigusi arba kurie turi nepataisomų defektų ar veikimo sutrikimų, priskiriami prie pakartotinai naudoti netinkamų komponentų ir juos neleidžiama vėl pateikti į komponentų tiekimo sistemą, jeigu nebuvo pailginta jų naudojimo trukmė arba nebuvo patvirtintas sprendimas dėl remonto pagal ML.UAS.304 dalį.

ML.UAS.520. VSB komponentų įrengimas ir techninė priežiūra

a) VSB komponentai įrengiami tik jei jie nurodyti techninės priežiūros duomenyse ir kai jie yra tinkamos būklės.

b) Nepaisant a punkto, Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.308 dalies a punkte nurodyti ypatingos svarbos VSB komponentai įrengiami VSB tik tuo atveju, jei jie pateikiami su EASA 1 forma arba lygiaverčiu dokumentu ir yra paženklinti pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) Q poskyrį.

c) Nepaisant a punkto, VSB komponentai, kurie nelaikomi ypatingos svarbos, VSB įrengiami tik tuo atveju, jei jie pateikiami su Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.308 dalies b punkte nurodyta deklaracija arba lygiaverčiu dokumentu.

d) Ypatingos svarbos VSB komponentų techninę priežiūrą atlieka pagal II priedą (CAO.UAS dalį) patvirtinta techninės priežiūros organizacija ir tokia priežiūra patvirtinama naudojant EASA 1 formą, nustatytą Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) II priedėlyje.

e) VSB komponentų, kurie nelaikomi ypatingos svarbos, techninę priežiūrą gali atlikti bet kuris asmuo ar organizacija. Tokių komponentų techninė priežiūra patvirtinama techninę priežiūrą atlikusio asmens ar organizacijos parengta atliktos techninės priežiūros deklaracija. Toje deklaracijoje pateikiama bent pagrindinė informacija apie atliktą techninę priežiūrą, techninės priežiūros atlikimo data ir deklaraciją išdavusio asmens tapatybė arba ją išdavusios organizacijos pavadinimas. Įrengimo tikslais ji laikoma techninės priežiūros įrašu ir yra lygiavertė deklaracijai, nurodytai Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.308 dalies b punkte.

f) Nukrypstant nuo d ir e punktų, kai VSB komponentų techninė priežiūra atliekama juos įrengiant VSB arba laikinai pašalinant iš VSB, tokia techninė priežiūra gali būti patvirtinama kartu su VSB technine priežiūra pagal ML.UAS.803 dalį.

H SKYRIUS

IŠLEIDIMO EKSPLOATUOTI PAŽYMĖJIMAS (IEP)

ML.UAS.801. UA techninės priežiūros patvirtinimas

a) Atliktą UA techninę priežiūrą už išleidimą atsakingi darbuotojai patvirtina išleidimo eksploatuoti pažymėjimu (IEP). IEP išduodamas, kai už išleidimą atsakingi darbuotojai patikrina, ar visa užsakyta techninė priežiūra buvo tinkamai atlikta, atsižvelgdami į tai, ar yra prieinami ir naudojami ML.UAS.401 dalyje nurodyti techninės priežiūros duomenys.

b) IEP pateikiama bent ši informacija:

1) pagrindiniai duomenys apie atliktą UA techninę priežiūrą;

2) UA techninės priežiūros patvirtinimo data;

3) techninės priežiūros organizacijos ir IEP išdavusių už išleidimą atsakingų darbuotojų patvirtinimo nuoroda arba

4) tinkamumo skraidyti arba skrydžių apribojimai, jei yra.

c) Nukrypstant nuo a punkto, kai užsakytos techninės priežiūros negalima užbaigti, IEP gali būti išduotas laikantis patvirtintų UA apribojimų. Tokiu atveju IEP nurodoma, kad techninės priežiūros nebuvo galima užbaigti, taip pat nurodomi visi taikytini tinkamumo skraidyti ar skrydžių apribojimai, apie kuriuos informuoti reikalaujama pagal b punkto 4 papunktį.

d) IEP neišduodamas, jeigu žinoma apie kokią nors neatitiktį šio priedo reikalavimams, dėl kurios kyla pavojus skrydžių saugai.

ML.UAS.802. UA komponentų techninės priežiūros patvirtinimas

a) Atliktą UA komponento techninę priežiūrą patvirtina už išleidimą atsakingi darbuotojai, išskyrus ML.UAS.502 dalies b punkte nurodytus atvejus. Patvirtinimas išduodamas, kai už išleidimą atsakingi darbuotojai patikrina, ar visa užsakyta techninė priežiūra buvo tinkamai atlikta, atsižvelgdami į tai, ar yra prieinami ir naudojami ML.UAS.401 dalyje nurodyti techninės priežiūros duomenys ir ar komponentas yra tinkamos būklės.

b) Tas patvirtinimas išduodamas EASA 1 formoje, išskyrus atvejus, kai tokia techninė priežiūra patvirtinama kartu su UA technine priežiūra, kaip nurodyta ML.UAS.502 dalies a punkte.

c) EASA 1 forma, nurodyta b punkte, pildoma pagal 3 priedėlyje pateiktus nurodymus. Ji gali būti sugeneruojama iš kompiuterinės duomenų bazės.

ML.UAS.803. VSB techninės priežiūros patvirtinimas

a) Atliktą VSB techninę priežiūrą, susijusią su bet kuriuo komponentu, kurį PPT yra identifikavęs kaip ypatingos svarbos naudojant UAS, IEP patvirtina už išleidimą atsakingi darbuotojai. IEP išduodamas, kai už išleidimą atsakingi darbuotojai patikrina, ar visa užsakyta techninė priežiūra buvo tinkamai atlikta, atsižvelgdami į tai, ar yra prieinami ir naudojami ML.UAS.401 dalyje nurodyti techninės priežiūros duomenys.

b) IEP pateikiama bent ši informacija:

1) pagrindiniai duomenys apie atliktą VSB techninę priežiūrą;

2) VSB techninės priežiūros patvirtinimo data;

3) techninės priežiūros organizacijos ir IEP išdavusių už išleidimą atsakingų darbuotojų patvirtinimo nuoroda arba

4) tinkamumo skraidyti arba skrydžių apribojimai, jei yra.

c) IEP neišduodamas, jeigu žinoma apie kokią nors neatitiktį šio priedo reikalavimams, dėl kurios kyla pavojus skrydžių saugai.

ML.UAS.804. VSB komponentų techninės priežiūros patvirtinimas

a) Atliktą VSB komponento techninę priežiūrą pagal ML.UAS.520 dalies d punktą patvirtina už išleidimą atsakingi darbuotojai. Patvirtinimas išduodamas, kai už išleidimą atsakingi darbuotojai patikrina, ar visa užsakyta techninė priežiūra buvo tinkamai atlikta, atsižvelgdami į tai, ar yra prieinami ir naudojami ML.UAS.401 dalyje nurodyti techninės priežiūros duomenys ir ar komponentas yra tinkamos būklės.

b) Tas patvirtinimas išduodamas EASA 1 formoje, išskyrus atvejus, kai tokia techninė priežiūra patvirtinama kartu su VSB technine priežiūra, kaip nurodyta ML.UAS.520 dalies f punkte.

c) EASA 1 forma, nurodyta b punkte, pildoma pagal 3 priedėlyje pateiktus nurodymus. Ji gali būti sugeneruojama iš kompiuterinės duomenų bazės.

ML.UAS.805. VSB įrengimo patvirtinimas

a) Jei taip yra nustatęs PPT, užbaigtą VSB įrengimą už išleidimą atsakingi darbuotojai patvirtina išleidimo eksploatuoti pažymėjime (IEP). IEP išduodamas, kai tie už išleidimą atsakingi darbuotojai patikrina, ar tinkamai laikytasi visų galiojančių taikytinų PPT pateiktų įrengimo ir bandymo nurodymų, atsižvelgdami į ML.UAS.520 dalyje nustatytus VSB komponentų įrengimo reikalavimus.

b) IEP pateikiama bent ši informacija:

1) nuoroda į VSB įrengimo nurodymus;

2) VSB įrengimo patvirtinimo data;

3) techninės priežiūros organizacijos ir IEP išdavusių už išleidimą atsakingų darbuotojų patvirtinimo nuoroda arba

4) tinkamumo skraidyti arba skrydžių apribojimai, jei yra.

c) IEP neišduodamas, jeigu žinoma apie kokią nors neatitiktį šio priedo reikalavimams, dėl kurios kyla pavojus skrydžių saugai.

I SKYRIUS

TINKAMUMO SKRAIDYTI PATIKROS PAŽYMĖJIMAS (TSPP)

ML.UAS.901. UA tinkamumo skraidyti patikra. Bendrosios nuostatos

Siekiant užtikrinti UA tinkamumo skraidyti pažymėjimo galiojimą, pagal ML.UAS.903 dalį periodiškai atliekama UA tinkamumo skraidyti patikra.

a) TSPP išduodamas pagal 2 priedėlį (EASA 15d formą), sėkmingai užbaigus tinkamumo skraidyti patikrą. TSPP galioja 1 metus.

b) Pagal ML.UAS.903 dalį tinkamumo skraidyti patikrą atlieka ir TSPP išduoda:

1) tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai, veikiantys kompetentingos institucijos vardu, arba

2) tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai, veikiantys bet kurios organizacijos, pagal CAO.UAS dalį patvirtintos atlikti tokių UA tinkamumo skraidyti patikrą, vardu.

c) TSPP galiojimą gali pratęsti organizacija, kuri pagal CAO.UAS dalį užtikrina UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, ne daugiau kaip du kartus iš eilės (kiekvieną kartą vienų metų laikotarpiui), jei laikomasi šių sąlygų:

1) nuo paskutinio TSPP išdavimo arba pratęsimo UAS tinkamumą skraidyti nuolat užtikrino viena ar kelios CAO.UAS dalyje nurodytos organizacijos;

2) paskutinius 12 mėnesių UAS techninę priežiūrą atliko pagal CAO.UAS dalį patvirtinta techninės priežiūros organizacija;

3) CAO.UAS dalyje nurodyta organizacija neturi įrodymų ar pagrindo manyti, kad UAS yra netinkama skraidyti.

CAO.UAS dalyje nurodyta organizacija gali pratęsti TSPP galiojimą, nepriklausomai nuo to, kurie b punkte nurodyti darbuotojai ar organizacija išdavė TSPP pirmą kartą.

d) Nukrypstant nuo c punkto, galima tikėtis TSPP galiojimo pratęsimo ne ilgesniam kaip 30 dienų laikotarpiui, neprarandant tinkamumo skraidyti patikros modelio tęstinumo.

e) Kai kompetentinga institucija atlieka tinkamumo skraidyti patikrą ir pati išduoda TSPP, UA savininkas, gavęs prašymą ir prireikus, kompetentingai institucijai:

1) pateikia kompetentingos institucijos prašomus dokumentus;

2) suteikia tinkamas patalpas jos darbuotojams tinkamoje vietoje;

3) užtikrina atitinkamų už išleidimą atsakingų darbuotojų pagalbą.

ML.UAS.902. UA TSPP galiojimas

a) TSPP nustoja galioti esant bet kuriai iš šių aplinkybių:

1) sustabdomas TSPP galiojimas arba TSPP atšaukiamas;

2) negalioja tinkamumo skraidyti pažymėjimas;

3) UA neįtrauktas į valstybės narės orlaivių registrą;

4) sustabdomas tipo pažymėjimo, kuriuo remiantis buvo išduotas tinkamumo skraidyti pažymėjimas, galiojimas arba tipo pažymėjimas atšaukiamas.

b) UA neleidžiama skristi, jei TSPP negalioja arba jei esama bet kurios iš šių aplinkybių:

1) UA, VSB ar bet kurio UAS įmontuoto komponento nepertraukiamasis tinkamumas skraidyti neatitinka šio priedo reikalavimų;

2) UA yra skirtas naudoti su VSB, kurio atžvilgiu buvo nustatyta neatitiktis ML.UAS.903 dalies b punktui ir ta neatitiktis nebuvo pašalinta;

3) UA arba VSB nebeatitinka Agentūros patvirtinto konstrukcijos tipo;

4) UA buvo naudojamas viršijant patvirtintame orlaivio naudojimo vadove arba tinkamumo skraidyti pažymėjime nurodytus apribojimus, nesiimant atitinkamų veiksmų;

5) buvo įvykusi UA avarija arba incidentas ir tai paveikė jo tinkamumą skraidyti, tačiau po to nebuvo imtasi tinkamų veiksmų, kad jo tinkamumas skraidyti būtų atkurtas;

6) UAS arba bet kurio UAS įmontuoto komponento pakeitimas arba remontas neatitinka ML.UAS.304 dalies.

ML.UAS.903. Tinkamumo skraidyti patikros procesas

a) UA tinkamumo skraidyti patikra apima dokumentais pagrįstą UA nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti įrašų peržiūrą ir UA fizinę apžiūrą.

b) Tinkamumo skraidyti patikra, nurodyta a punkte, apima ir VSB, naudojamo (-ų) UA valdyti, dokumentais pagrįstą įrašų peržiūrą ir fizinę apžiūrą, nebent toks VSB buvo įtrauktas į to paties tipo UA tinkamumo skraidyti patikrą, atliktą per pastaruosius 6 mėnesius.

c) Per dokumentais pagrįstą UA ir VSB nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti įrašų peržiūrą įsitikinama, kad:

1) pagal ML.UAS.305 dalies b punkto 1 papunktį reikalaujami duomenys buvo tinkamai užregistruoti;

2) yra UAS konfigūracijai taikytinas orlaivio naudojimo vadovas ir jis atitinka naujausią redakciją;

3) buvo atlikti visi pagal UAS techninės priežiūros programą atliktini UAS techninės priežiūros darbai;

4) visi žinomi defektai buvo pašalinti arba jų pašalinimas atidėtas pagal ML.UAS.403 dalį;

5) visi taikytini AD buvo pritaikyti ir tinkamai įtraukti į UAS įrašus;

6) visi UAS pakeitimai ir remontas buvo įtraukti į UAS įrašus ir atitinka ML.UAS.304 dalį;

7) visi komponentai, kuriems taikomi tinkamumo skraidyti apribojimai ir kurie yra įrengti UAS, yra tinkamai identifikuoti, įtraukti į UAS įrašus ir neviršijo patvirtintų jų tinkamumo skraidyti apribojimų;

8) nuo tada, kai UA arba VSB patenka į šio reglamento taikymo sritį, visa techninė priežiūra buvo patvirtinta pagal atitinkamą šio reglamento priedą;

9) naujausias pareiškimas dėl masės ir centruotės atitinka UA konfigūraciją ir yra galiojantis;

10) UA ir VSB atitinka naujausią taikytiną Agentūros patvirtintą jų tipo projekto redakciją;

11) tinkamumo skraidyti pažymėjimas yra galiojantis, nebent pagal ML.UAS.906A arba ML.UAS.906B dalį buvo pateikta paraiška dėl naujo tinkamumo skraidyti pažymėjimo, o patikros metu tinkamumo skraidyti pažymėjimas dar neišduotas.

12) triukšmo pažymėjimas atitinka UA konfigūraciją ir yra galiojantis, jei toks pažymėjimas yra išduotas pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) I poskyrį.

d) Per fizinę UA ir VSB apžiūrą įsitikinama, kad:

1) visi privalomi ženklai ir nurodomieji užrašai yra tinkamose vietose;

2) UAS atitinka patvirtinto jos naudojimo vadovo reikalavimus;

3) UAS konfigūracija atitinka patvirtintus dokumentus;

4) nėra jokių akivaizdžių defektų, dėl kurių nebuvo imtasi veiksmų pagal ML.UAS.403 dalį;

5) nėra UAS ir įrašų, patikrintų per c punkte nurodytą dokumentais pagrįstą patikrinimą, neatitikties.

e) D punkte nurodytą fizinę apžiūrą atliekantiems tinkamumo skraidyti patikros darbuotojams, kurie nėra tinkamai įgalioti vykdyti už išleidimą atsakingų darbuotojų užduotis, padeda įgalioti už išleidimą atsakingi darbuotojai.

f) Nukrypstant nuo ML.UAS.901 dalies a punkto, galima tikėtis tinkamumo skraidyti patikros ne ilgesnį kaip 90 dienų laikotarpį, neprarandant tinkamumo skraidyti patikros modelio tęstinumo.

g) 2 priedėlyje nustatytą TSPP (EASA 15d formą) išduoda tik tinkamai įgalioti tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai, jei tinkamumo skraidyti patikra buvo visiškai atlikta ir buvo įgyvendinti visi nustatytos neatitikties pašalinimo veiksmai.

h) Visų UA išduotų ar pratęsto galiojimo TSPP kopijos per 10 dienų nusiunčiamos ir to UA registracijos valstybei narei.

i) Tinkamumo skraidyti patikros užduočių negalima pavesti atlikti pagal subrangos sutartis.

ML.UAS.905. UA registracijos perleidimas Sąjungoje

a) Pareiškėjas, perleisdamas UA registraciją Sąjungoje:

1) pirma, buvusiai registracijos valstybei narei praneša, kurioje valstybėje narėje bepilotis orlaivis bus užregistruotas;

2) po to registracijos valstybei narei pateikia paraišką pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį) dėl naujo tinkamumo skraidyti pažymėjimo išdavimo.

b) Nepaisant ML.UAS.902 dalies a punkto 3 papunkčio, ankstesnis TSPP galioja iki jo galiojimo pabaigos.

c) Nepaisant b punkto, tinkamumo skraidyti patikra atliekama tinkamai pagal ML.UAS.903 dalį, jei susidaro kuri nors iš šių aplinkybių:

1) buvusioje valstybėje narėje orlaivis buvo netinkamas skraidyti;

2) ankstesnis TSPP negalioja arba jo galiojimas baigėsi.

ML.UAS.906A. Į Sąjungą importuoto UA tinkamumo skraidyti patikra

a) Įtraukdamas į valstybės narės registrą UA, importuotą iš trečiosios šalies arba perkeltą iš reguliavimo sistemos, kurioje reglamentas (ES) 2018/1139 netaikomas, pareiškėjas:

1) registracijos valstybės narės kompetentingai institucijai pateikia paraišką pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį) išduoti naują tinkamumo skraidyti pažymėjimą;

2) jei UA ne naujas, pasirūpina, kad pagal ML.UAS.903 dalį būtų tinkamai atlikta jo tinkamumo skraidyti patikra;

3) užtikrina, kad būtų atlikti visi techninės priežiūros darbai, kurių reikia laikantis patvirtintos UAS techninės priežiūros programos.

b) Jei UA atitinka aktualius reikalavimus, kompetentinga institucija arba organizacija, atliekanti tinkamumo skraidyti patikrą, kaip numatyta ML.UAS.901 dalies b punkte, išduoda TSPP.

c) UA savininkas užtikrina registracijos valstybės narės kompetentingai institucijai prieigą prie UAS, kad ši galėtų atlikti patikrinimą.

ML.UAS.906B. Tinkamumo skraidyti patikra pasikeitus UAS skrydžiams

a) Jei dėl specialiosios kategorijos skrydžių naudojant UAS pasikeitimo reikia išduoti tinkamumo skraidyti pažymėjimą pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 7 straipsnio 2 dalį, UA savininkas:

1) registracijos valstybės narės kompetentingai institucijai pateikia paraišką pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį) išduoti naują tinkamumo skraidyti pažymėjimą;

2) užtikrina, kad pagal ML.UAS.903 dalį būtų sėkmingai atlikta tinkamumo skraidyti patikra;

3) užtikrina, kad būtų atlikti visi techninės priežiūros darbai, kurių reikia laikantis patvirtintos UAS techninės priežiūros programos.

b) Jei UA atitinka aktualius reikalavimus, kompetentinga institucija arba organizacija, atliekanti tinkamumo skraidyti patikrą, kaip numatyta ML.UAS.901 dalies b punkte, išduoda TSPP.

c) UA savininkas užtikrina registracijos valstybės narės kompetentingai institucijai prieigą prie UAS, kad ši galėtų atlikti patikrinimą.

ML.UAS.907. Pažeidimai

Pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2024/1109 I priedo (AR.UAS dalies) AR.UAS.GEN.351 dalį iš kompetentingos institucijos gavęs pranešimą apie pažeidimus, pagal ML.UAS.201 dalį už UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti atsakingas asmuo arba organizacija per laikotarpį, sutartą su kompetentinga institucija, parengia taisomųjų veiksmų planą (kad pažeidimas (-ai) būtų pašalintas (-i) ir užtikrinta, kad jis (jie) nepasikartotų) ir kompetentingai institucijai įrodo to plano įgyvendinimą.

1 priedėlis

Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo sutartis

a) Kai UA savininkas pagal ML.UAS.201 dalį sudaro su CAO.UAS dalyje nurodyta organizacija sutartį dėl nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo užduočių atlikimo, registracijos valstybės narės kompetentingai institucijai paprašius jai sudaroma galimybė gauti abiejų šalių pasirašytą sutartį.

b) Sutartis parengiama atsižvelgiant į šio priedo reikalavimus ir joje nustatomos sutartį pasirašiusių šalių pareigos, susijusios su UAS nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti.

c) Joje turi būti bent ši informacija:

1) UA registracijos numeris, tipas ir serijos numeris ir VSB duomenys;

2) UA savininko arba registruoto nuomininko vardas ir pavardė arba įmonės duomenys, įskaitant adresą;

3) CAO.UAS dalyje nurodytos organizacijos, su kuria sudaryta sutartis, duomenys, įskaitant jos adresą;

4) skrydžių rūšis.

d) Joje nustatoma:

„UA savininkas paveda CAO.UAS dalyje nurodytai organizacijai užtikrinti orlaivio nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, parengti ir patvirtinti UAS techninės priežiūros programą ir pagal tą programą organizuoti UAS techninę priežiūrą.

Pagal šią sutartį abi pasirašiusios šalys įsipareigoja vykdyti atitinkamas šia sutartimi nustatytas pareigas.

UA savininkas pareiškia, kad, jo turimomis žiniomis, visa CAO.UAS dalyje nurodytai organizacijai teikiama informacija apie UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti yra ir toliau bus tiksli ir kad UAS nebus remontuojama ar modifikuojama be išankstinio susitarimo su CAO.UAS dalyje nurodyta organizacija.

Jeigu viena iš pasirašiusių šalių kaip nors nesilaikytų šios sutarties nuostatų, sutartis taptų niekine. Tokiu atveju UA savininkas prisiims visą atsakomybę už visas su UAS nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti susijusias užduotis ir per dvi savaites informuos registracijos valstybės narės kompetentingą instituciją (-as) apie sutarties nutraukimą.“

e) Kai UA savininkas su CAO.UAS dalyje nurodyta organizacija sudaro sutartį pagal ML.UAS.201 dalį, kiekviena sutarties šalis prisiima šias pareigas:

1) **CAO.UAS dalyje nurodytos organizacijos pareigos:**

i) į savo veiklos sritį įtraukti UA ir VSB tipą;

ii) laikytis visų toliau išvardytų su UAS nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimu susijusių sąlygų:

A) parengti ir patvirtinti UAS techninės priežiūros programą;

B) patvirtinus UAS techninės priežiūros programą, pateikti ją UA savininkui ir pagrįsti visus nukrypimus pagal ML.UAS.302 dalies d punktą;

C) nustatyti ir užsakyti reikiamą techninę priežiūrą, kad būtų užtikrintas tinkamas perėjimas nuo ankstesnės UAS techninės priežiūros programos;

D) užtikrinti, kad visą techninę priežiūrą atliktų patvirtinta techninės priežiūros organizacija;

E) užtikrinti, kad būtų taikomi visi taikytini AD;

F) užtikrinti, kad visus atliekant techninę priežiūrą arba tinkamumo skraidyti patikras nustatytus arba UA savininko praneštus defektus pašalintų patvirtinta techninės priežiūros organizacija;

G) koordinuoti planinę techninę priežiūrą, AD taikymą, komponentų, kuriems galioja tinkamumo skraidyti apribojimai, techninę priežiūrą ir komponentų tikrinimo reikalavimus;

H) kiekvieną kartą, kai UAS turi būti pateikta patvirtintai techninės priežiūros organizacijai, informuoti UA savininką;

I) tvarkyti ir archyvuoti visus UAS nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti įrašus;

iii) užtikrinti, kad UAS pakeitimas, prieš jį įgyvendinant, būtų patvirtintas pagal ML.UAS.304 dalį;

iv) užtikrinti, kad bet koks UAS remontas, prieš jį atliekant, būtų patvirtintas pagal ML.UAS.304 dalį;

v) registracijos valstybės narės kompetentingai institucijai visada pranešti, jeigu UA savininkas nepateikia UAS techninei priežiūrai atlikti, kaip reikalauja CAO.UAS dalyje nurodyta organizacija, su kuria sudaryta sutartis;

vi) registracijos valstybės narės kompetentingai institucijai kas kartą pranešti, jeigu nesilaikoma sutarties;

vii) užtikrinti, kad UA tinkamumo skraidyti patikra būtų atlikta kada reikia ir kad būtų išduotas TSPP;

viii) išduotą arba pratęstą TSPP per 10 dienų išsiųsti registracijos valstybės narės kompetentingai institucijai;

ix) pranešti apie įvykius, apie kuriuos reikalaujama pranešti pagal taikytinas taisykles;

x) kai kuri nors iš šalių nutraukia sutartį, apie tai pranešti registracijos valstybės narės kompetentingai institucijai.

2) **UA savininko pareigos:**

i) bendrai suprasti UAS techninės priežiūros programą;

ii) bendrai suprasti šio priedo nuostatas;

iii) pateikti UAS techninei priežiūrai atlikti, kaip reikalauja CAO.UAS dalyje nurodyta organizacija, su kuria sudaryta sutartis;

iv) nemodifikuoti UAS prieš tai nepasikonsultavus su CAO.UAS dalyje nurodyta organizacija, su kuria sudaryta sutartis;

v) informuoti CAO.UAS dalyje nurodytą organizaciją, su kuria sudaryta sutartis, apie visą techninę priežiūrą, kuri išimties tvarka buvo atlikta CAO.UAS dalyje nurodytai organizacijai nežinant ir nekontroliuojant;

vi) registracijos žurnalo įrašuose pranešti CAO.UAS dalyje nurodytai organizacijai, su kuria sudaryta sutartis, apie visus defektus, nustatytus skrydžių metu;

vii) kai kuri nors iš šalių nutraukia sutartį, apie tai pranešti registracijos valstybės narės kompetentingai institucijai;

viii) kai UA parduodamas, apie tai pranešti registracijos valstybės narės kompetentingai institucijai ir CAO.UAS dalyje nurodytai organizacijai, su kuria sudaryta sutartis;

ix) pranešti apie įvykius, apie kuriuos reikalaujama pranešti pagal taikytinas taisykles;

x) CAO.UAS dalyje nurodytą organizaciją, su kuria sudaryta sutartis, reguliariai informuoti apie UA skraidymo valandas ir teikti kitus naudojimo duomenis, kaip susitarta su CAO.UAS dalyje nurodyta organizacija, su kuria sudaryta sutartis;

xi) informuoti CAO.UAS dalyje nurodytą organizaciją apie visus eksploatavimo reikalavimų nesilaikymo atvejus, kurie gali paveikti UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti;

xii) informuoti CAO.UAS dalyje nurodytą organizaciją apie visus eksploatavimo reikalavimus (pvz., specialiųjų patvirtinimų), kuriuos reikia įvykdyti, kad būtų išlaikyta reikiama UAS konfigūracija.

2 priedėlis

Tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimas (EASA 15d forma)

TINKAMUMO SKRAIDYTI PATIKROS PAŽYMĖJIMAS (TSPP)

(bepiločiams orlaiviams (UA), atitinkantiems ML.UAS dalies reikalavimus)

TSPP nuoroda: .....

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139

[KOMPETENTINGOS INSTITUCIJOS PAVADINIMAS]

patvirtina, kad:

☐ pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2024/1107 I priedą (ML.UAS dalį) atliko šio UA tinkamumo skraidyti patikrą:

[arba]

☐ šis naujas UA:

UA gamintojas: .....UA gamintojo žymuo: .....
UA registracijos numeris: ..... UA serijos numeris: .....
(ir šis orlaivis) patikros metu laikomas tinkamu skraidyti.
Išdavimo data: ..... Galiojimo pabaigos data: .....
UA skrydžio valandos (FH) patikros dieną: .....
Pasirašė: .....Įgaliojimo Nr. (jei taikytina): .....

[ARBA]

[PATVIRTINTOS ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS, ADRESAS ir PATVIRTINIMO NUORODA] (*)

patvirtina, kad pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2024/1107 I priedą (ML.UAS dalį) dalį atliko šio UA tinkamumo skraidyti patikrą:

UA gamintojas: .....UA gamintojo žymuo: .....
UA registracijos numeris: ..... UA serijos numeris: .....
ir šis orlaivis patikros metu laikomas tinkamu skraidyti.
Išdavimo data: ..... Galiojimo pabaigos data: .....
UA skrydžio valandos (FH) patikros dieną: .....
Pasirašė: .....Įgaliojimo Nr. (jei taikytina): .....

==========

Pirmasis pratęsimas: UA atitinka Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2024/1107 I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.901 dalies c punkto sąlygas.
Išdavimo data: ..... Galiojimo pabaigos data: .....
UA skrydžio valandos (FH) išdavimo dieną: .....
Pasirašė: ..... Įgaliojimo Nr.: .....
Patvirtintos organizacijos pavadinimas: ..... Patvirtinimo nuoroda: .....

==========

Antrasis pratęsimas: UA atitinka Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2024/1107 I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.901 dalies c punkto sąlygas.

Išdavimo data: ..... Galiojimo pabaigos data: .....

UA skrydžio valandos (FH) išdavimo dieną: .....

Pasirašė: ..... Įgaliojimo Nr.: .....

Patvirtintos organizacijos pavadinimas: ..... Patvirtinimo nuoroda: .....

(*) Formos pildytojas gali pritaikyti ją prie savo poreikių išbraukdamas pavadinimą, patvirtinimo pareiškimą, orlaivio nuorodą ir išdavimo duomenis, kurie jam neaktualūs.

EASA 15d forma, 1 leidimas

3 priedėlis

EASA 1 formos pildymo nurodymai

Šie nurodymai susiję tik su Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) II priedėlyje nurodytos EASA 1 formos naudojimu UAS techninės priežiūros tikslais.

Atkreipiamas dėmesys į Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) II priedėlyje pateiktus nurodymus, kurie apima EASA 1 formos naudojimą techninės priežiūros tikslais pilotuojamojoje aviacijoje, ir į Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) I priedėlyje pateiktus nurodymus, susijusius su EASA 1 formos naudojimu gamybos tikslais.

1. PASKIRTIS IR NAUDOJIMAS

1.1. Pagrindinis pažymėjimo tikslas – deklaruoti UAS komponentų, kurių techninės priežiūros darbai buvo atlikti, (toliau – gaminys (-iai)) tinkamumą naudoti.

1.2. Turi būti nustatyta pažymėjimo ir gaminio (-ių) tarpusavio sąsaja. Pažymėjimo išdavėjas privalo pasilikti pažymėjimą tokia forma, kad būtų galima patikrinti originalius duomenis.

1.3. Pažymėjimą pripažįsta daugelis tinkamumą skraidyti užtikrinančių institucijų, tačiau šis pripažinimas gali priklausyti nuo galiojančių dvišalių susitarimų ir (arba) konkrečios tinkamumą skraidyti užtikrinančios institucijos politikos.

1.4. Pažymėjimas nėra važtaraštis.

1.5. UA pagal šį pažymėjimą neišleidžiami.

1.6. Pažymėjimas nėra patvirtinimas, kad gaminį (-ius) galima įmontuoti; tai dokumentas, galutiniam naudotojui padedantis nustatyti gaminio (-ių) tinkamumą naudoti.

1.7. Į vieną pažymėjimą negalima įtraukti ir pagal gamybos, ir pagal techninės priežiūros procedūras išleistų gaminių rinkinio.

2. BENDROJI FORMA

2.1. Pažymėjimas turi atitikti nustatytą formą, įskaitant langelių numerius ir kiekvieno langelio vietą. Tačiau kiekvieno langelio dydis gali būti pritaikytas prie konkrečios paskirties, bet ne tiek, kad pažymėjimas taptų neatpažįstamas.

2.2. Pažymėjimas turi būti gulsčios formos, tačiau apskritai jis gali būti gerokai didesnis arba mažesnis, jei lieka atpažįstamas ir įskaitomas. Kilus abejonių, pasitarkite su savo kompetentinga institucija.

2.3. Naudotojo ir (arba) montuotojo atsakomybės pareiškimą galima pateikti bet kurioje pažymėjimo pusėje.

2.4. Visas spausdintas tekstas turi būti aiškus ir įskaitomas, kad jį būtų lengva perskaityti.

2.5. Pažymėjimą galima iš anksto išspausdinti arba parengti kompiuteriu, tačiau bet kuriuo atveju išspausdintos linijos ir ženklai turi būti aiškūs ir įskaitomi ir atitikti nustatytą formą.

2.6. Pažymėjimas turėtų būti parengtas anglų kalba ir, jei tikslinga, kita kalba (-omis).

2.7. Pažymėjime pateiktina informacija gali būti spausdinama rašomąja mašinėle ir (arba) kompiuteriu arba įrašoma ranka didžiosiomis raidėmis ir turi būti lengvai įskaitoma.

2.8. Aiškumo sumetimais santrumpų turi būti kuo mažiau.

2.9. Kitoje pažymėjimo pusėje likusiame laisvame plote pažymėjimo rengėjas gali pateikti papildomą informaciją, išskyrus patvirtinimo pareiškimą. Tai, kad naudojama antroji pažymėjimo pusė, turi būti nurodyta atitinkamame pažymėjimo pirmosios pusės langelyje.

3. PAŽYMĖJIMO KLAIDA (-OS)

3.1. Jei galutinis naudotojas randa pažymėjimo klaidą (-ų), jis privalo raštu informuoti pažymėjimą išdavusį asmenį. Pažymėjimo rengėjas naują pažymėjimą gali išduoti tik jeigu klaidą (-as) galima patikrinti ir ištaisyti.

3.2. Naujajam pažymėjimui turi būti suteiktas naujas kontrolinis numeris, jis iš naujo pasirašomas ir įrašoma nauja data.

3.3. Prašymas išduoti naują pažymėjimą gali būti patenkintas netikrinant gaminio (-ių) būklės. Naujasis pažymėjimas nėra pareiškimas apie dabartinę būklę, jo 12 langelyje turi būti pateikta tokia nuoroda į ankstesnį pažymėjimą: „Šiuo pažymėjimu ištaisoma klaida (-os), padaryta (-os) [įrašyti originalią išdavimo datą] [įrašyti originalų kontrolinį numerį] pažymėjimo [įrašyti pataisyto langelio (-ių)] numerį (-ius)] langelyje (-iuose); šis pažymėjimas nėra atitikties, būklės ir (arba) išleidimo eksploatuoti patvirtinimas“.

Abu pažymėjimai turėtų būti saugomi iki pirmojo pažymėjimo saugojimo laikotarpio pabaigos.

4. PAŽYMĖJIMO RENGIMO NURODYMAI PAŽYMĖJIMO RENGĖJUI

1 langelis. Tvirtinanti kompetentinga institucija / šalis

Nurodyti kompetentingos institucijos, pagal kurios jurisdikciją išduotas šis pažymėjimas, pavadinimą ir šalį. Jeigu kompetentinga institucija yra Agentūra, turi būti nurodoma tik „EASA“.

2 langelis. EASA 1 formos antraštė

„OFICIALUS IŠLEIDIMO PAŽYMĖJIMAS

EASA 1 FORMA“

3 langelis. Formos kontrolinis numeris

Įrašyti unikalų numerį, suteiktą pagal 4 langelyje nurodytos organizacijos numeravimo sistemą arba procedūrą; tai gali būti abėcėliniai-skaitmeniniai ženklai.

4 langelis. Organizacijos pavadinimas ir adresas

Įrašyti visą patvirtintos organizacijos, kuri patvirtina darbą, kuriam taikomas šis pažymėjimas, pavadinimą ir adresą. Galima pateikti logotipus ir pan., jei jie telpa į langelį.

5 langelis. Darbų užsakymas / Sutartis / Sąskaita faktūra

Kad klientui būtų lengviau atsekti gaminį (-ius), įrašyti darbų užsakymo numerį, sutarties numerį, sąskaitos faktūros numerį arba panašų nuorodos numerį.

6 langelis. Gaminys

Įrašyti gaminių numerius, jei gaminių daugiau kaip vienas. Šiame langelyje pateiktus duomenis galima lengvai susieti su 12 langeliu *Pastabos*.

7 langelis. Aprašas

Įrašyti gaminio pavadinimą arba pateikti apibūdinimą. Pirmenybė turėtų būti teikiama terminams, vartojamiems nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymuose arba techninės priežiūros duomenyse (pvz., iliustruotasis dalių katalogas, orlaivių techninės priežiūros žinynas, techninis biuletenis, komponentų techninės priežiūros žinynas).

8 langelis. Dalies numeris

Įrašyti dalies numerį, nurodytą ant gaminio arba jo etiketėje ir (arba) ant pakuotės. Jei tai variklis arba oro sraigtas, galima naudoti jo tipo žymenį.

9 langelis. Kiekis

Nurodomas gaminių skaičius.

10 langelis. Serijos numeris

Jei pagal taikytinas taisykles ant gaminio turi būti nurodytas serijos numeris, įrašyti jį. Be to, galima įrašyti bet kokį kitą serijos numerį, kurio pagal taikytinas taisykles nurodyti nereikalaujama. Jei serijos numeris ant gaminio nenurodytas, įrašyti „Nėra“.

11 langelis. Statusas / Darbas

Toliau aprašomi leidžiami 11 langelio įrašai. Įrašyti tik vieną iš šių terminų – jeigu galima pasirinkti daugiau nei vieną terminą, tada vartojamas didžiąją atliktų darbų dalį ir (arba) gaminio būklę tiksliausiai nusakantis terminas.

i)	Atliktas kapitalinis remontas	Procesas, kuriuo užtikrinama, kad gaminys visiškai atitiktų visas techninės priežiūros duomenyse nurodytas taikytinas eksploatacines leidžiamąsias nuokrypas. Gaminys bent jau išmontuojamas, išvalomas, patikrinamas, reikiamu mastu suremontuojamas, vėl surenkamas ir išbandomas pagal pirmiau minėtus duomenis.
ii)	Suremontuotas	Defekto (-ų) pašalinimas naudojant taikytiną standartą ([1]).
iii)	Patikrintas/Išbandytas	Patikrinimas, matavimas ir t. t. pagal taikytiną standartą ([1]) (pvz., apžiūra, veikimo tikrinimas, stendinis bandymas, t. t.).
iv)	Modifikuotas	Gaminio pakeitimas, kad jis atitiktų taikytiną standartą ([1]).

([1]) Taikytinas standartas – kompetentingos institucijos patvirtintas ar jai priimtinas gamybos, projektavimo, techninės priežiūros, kokybės standartas, metodas, būdas arba praktika. Taikytinas standartas nurodomas 12 langelyje.

12 langelis. Pastabos

Tiesiogiai arba nurodant pagalbinius dokumentus, kurie naudotojui arba montuotojui būtini norint nustatyti su sertifikuojamu darbu susijusio gaminio (-ių) tinkamumo naudoti būklę, apibūdinti 11 langelyje nurodytą darbą. Prireikus galima naudoti atskirą lapą ir pateikti nuorodą į pagrindinę EASA 1 formą. Turi būti aiškiai nurodoma, su kokiu 6 langelyje nurodytu gaminiu (-iais) kiekvienas pareiškimas siejamas.

12 langelyje įrašytinos informacijos pavyzdžiai:

i) naudoti techninės priežiūros duomenys, įskaitant redakciją ir nuorodą;

ii) atitiktis tinkamumo skraidyti nurodymams (AD) arba techniniams biuleteniams (SB);

iii) atliktas remontas;

iv) padaryti pakeitimai;

v) įmontuotos atsarginės dalys;

vi) ribotos eksploatavimo trukmės dalių būklė;

vii) nukrypimai nuo užsakovo pateikto darbų užsakymo;

viii) kiti nei Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 II priedo (145 dalies) 145.A.50 dalyje nurodytieji patvirtinimo pareiškimai;

ix) informacija, reikalinga naudojant siuntą su trūkumais arba iš naujo surenkant pristatytą gaminį;

Įtraukti šį komponento IEP pareiškimą:

□ „Patvirtinama, kad, jeigu šiame langelyje nenurodyta kitaip, 11 langelyje nurodytas ir šiame langelyje aprašytas darbas atliktas pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2024/1107 II priedo (CAO.UAS dalies) reikalavimus, todėl pripažįstama, kad to darbo atžvilgiu gaminys parengtas išleisti eksploatuoti.“

Jeigu duomenys spausdinami iš elektroninės EASA 1 formos, atitinkami duomenys, kurie netelpa į kitus langelius, turėtų būti įrašomi šiame langelyje.

13a–13e langeliai

Bendrieji 13a–13e langelių pildymo reikalavimai: šie langeliai nepildomi išleidimo eksploatuoti techninės priežiūros tikslais. Kad šis langelis nebūtų panaudotas per neapdairumą arba neteisėtai, jį reikia užtušuoti, patamsinti ar kitaip pažymėti.

14a langelis

Pažymėti langelį „Kitos taisyklės, nurodytos 12 langelyje“ ir 12 langelyje įrašyti CAO.UAS dalyje nurodytą patvirtinimo pareiškimą. Jei techninę priežiūrą organizacija patvirtino ir pagal Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 II priedą (145 dalį), pažymėti ir langelį „145.A.50 dalis. Išleidimas eksploatuoti“.

Jei pažymint žymimąjį langelį „kitos taisyklės“ turimos omenyje kitos nei CAO.UAS ir 145 dalių taisyklės, jos turi būti nurodytos 12 langelyje. Turi būti pažymimas bent vienas žymimasis langelis arba, jeigu reikia, galima pažymėti abu.

Patvirtinimo pareiškimas „jeigu šiame langelyje nenurodyta kitaip“ skirtas šiems atvejams:

a) negalima užbaigti techninės priežiūros darbų;

b) atliekant techninę priežiūrą nukrypta nuo atitinkamų norminių reikalavimų;

c) techninė priežiūra buvo atlikta pagal kitus nei 145 dalyje arba CAO.UAS dalyje nustatytus reikalavimus; šiuo atveju 12 langelyje nurodoma konkreti taisyklė.

14b langelis. Įgalioto asmens parašas

Šis langelis skirtas įgalioto asmens parašui. Pasirašyti šiame langelyje gali tik tie asmenys, kurie yra specialiai įgalioti pagal kompetentingos institucijos taisykles ir politiką. Kad būtų lengviau atpažinti parašą, šalia jo gali būti nurodomas unikalus įgaliotam asmeniui suteiktas numeris.

14c langelis. Pažymėjimo/Patvirtinimo nuorodos Nr.

Įrašyti pažymėjimo arba patvirtinimo numerį ar nuorodą. Tokį numerį arba nuorodą suteikia kompetentinga institucija.

14d langelis. Vardas ir pavardė

Įskaitomai įrašyti asmens, kuris pasirašo 14b langelyje, vardą ir pavardę.

14e langelis. Data

Įrašyti pasirašymo 14b langelyje datą; datos formatas turi būti mmmm (keturi metų skaitmenys) mmm (pirmosios trys mėnesio raidės) dd (du dienos skaitmenys).

Naudotojo/montuotojo pareigos

Pažymėjime pateikti toliau nurodytą teiginį, kuriuo galutiniai naudotojai būtų įspėti, kad jie neatleidžiami nuo pareigų, susijusių su bet kurio gaminio, prie kurio pridedama ši forma, įmontavimu ir naudojimu:

„Šis pažymėjimas nėra leidimas įmontuoti gaminį (-ius).

Jei naudotojas ir (arba) montuotojas darbą atlieka pagal kitos tinkamumą skraidyti užtikrinančios institucijos, nei nurodyta 1 langelyje, taisykles, labai svarbu, kad naudotojas ir (arba) montuotojas užtikrintų, kad jo tinkamumą skraidyti užtikrinanti institucija pripažintų gaminius, kuriuos patvirtina 1 langelyje nurodyta tinkamumą skraidyti užtikrinanti institucija.

13a ir 14a langelių pareiškimai nėra įmontavimo pažymėjimas. Visais atvejais orlaivio techninės priežiūros įrašuose turi būti įmontavimo pažymėjimas, kurį naudotojas arba montuotojas pagal nacionalines taisykles išduoda prieš tai, kai orlaiviu leidžiama skristi.“

II PRIEDAS

(CAO.UAS DALIS)

TURINYS

CAO.UAS.1 Bendroji informacija
CAO.UAS.010. Taikymo sritis
CAO.UAS.015. Taikymas
CAO.UAS.017. Atitikties užtikrinimo priemonės
CAO.UAS.020. Darbo apimtis ir patvirtinimo sąlygos
CAO.UAS.025. Organizacijos žinynas
CAO.UAS.030. Patalpos ir sandėliai
CAO.UAS.035. Reikalavimai darbuotojams
CAO.UAS.040. Už išleidimą atsakingi darbuotojai
CAO.UAS.045. Tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai
CAO.UAS.048. Leidimus skristi išduodantys darbuotojai
CAO.UAS.050. Komponentai, įranga ir įrankiai
CAO.UAS.055. Techninės priežiūros duomenys ir darbų užsakymai
CAO.UAS.060. Techninės priežiūros standartai
CAO.UAS.065. UA techninės priežiūros patvirtinimas
CAO.UAS.070. Komponentų techninės priežiūros patvirtinimas
CAO.UAS.071. VSB techninės priežiūros patvirtinimas
CAO.UAS.072. VSB įrengimo patvirtinimas
CAO.UAS.075. Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas
CAO.UAS.080. Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo duomenys
CAO.UAS.085. Tinkamumo skraidyti patikra
CAO.UAS.086. Leidimas skristi
CAO.UAS.090. Įrašų saugojimas
CAO.UAS.095. Organizacijos teisės
CAO.UAS.100. Atitikties stebėsena ir organizacinė peržiūra
CAO.UAS.102. Informacinių ir ryšių sistemų ir duomenų apsauga
CAO.UAS.105. Organizacijos pakeitimai
CAO.UAS.110. Nepertraukiamas patvirtinimo pažymėjimo galiojimas
CAO.UAS.112. Prieiga
CAO.UAS.115. Pažeidimai ir pastabos
CAO.UAS.120. Pranešimas apie įvykius

CAO.UAS.1 Bendroji informacija

Šiame priede:

a) kompetentinga institucija – institucija, nurodyta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2024/1109 I priedo (AR.UAS dalies) AR.UAS.GEN.010 dalies b punkte;

b) UA savininkas – vienas iš šių subjektų:

1) registruotas UA savininkas, kuris gali būti pats UAS naudotojas; arba

2) UAS naudotojas, kuris yra UA nuomininkas, jei taikomas I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.201 dalies b punktas.

CAO.UAS.010. Taikymo sritis

UA sistemoms, kurias naudojant vykdomi specialiosios kategorijos skrydžiai, apibrėžti Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 5 straipsnyje, ir kurių UA tinkamumo skraidyti pažymėjimas išduotas pagal Reglamento (ES) 2019/947 7 straipsnio 2 dalį, šiame priede nustatomi reikalavimai, kuriuos turi atitikti organizacija, kad galėtų išduoti arba pratęsti UAS ir komponentų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti patvirtinimo pažymėjimą, užtikrinti nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti ar atlikti techninę priežiūrą arba vykdyti šių veiklos rūšių derinį.

CAO.UAS.015. Taikymas

Organizacija paraišką dėl patvirtinimo pagal CAO.UAS dalį išdavimo arba pakeitimo kompetentingai institucijai teikia tos institucijos nustatyta forma ir būdu.

CAO.UAS.017. Atitikties užtikrinimo priemonės

a) Organizacija gali taikyti bet kokias alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones, kad užtikrintų atitiktį šiam reglamentui.

b) Jei organizacija nori taikyti alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones, prieš jas taikydama ji kompetentingai institucijai pateikia išsamų aprašą. Į aprašą įtraukiami visi aktualių žinynų ar procedūrų pakeitimai, taip pat paaiškinimas, kaip užtikrinama atitiktis šiam reglamentui.

Tas alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones organizacija gali naudoti gavusi išankstinį kompetentingos institucijos sutikimą.

CAO.UAS.020. Darbo apimtis ir patvirtinimo sąlygos

a) Organizacija savo organizacijos žinyne nurodo su kiekviena iš prašomų teisių susijusio darbo apimtį, kaip nustatyta CAO.UAS.025 dalyje. Darbo apimtis yra tikslus organizacijos atliekamo darbo aprašymas.

b) UA ir VSB techninės priežiūros darbo apimtį sudaro:

1) UA ir VSB tipas arba gamintojas;

2) techninės priežiūros darbų rūšis ir apimtis, įskaitant specializuotas užduotis ir metodus, jei tokių yra.

c) VSB įrengimo darbo apimtyje nurodomas VSB tipas arba gamintojas.

d) Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo darbo apimtį sudaro:

1) UA ir VSB tipas arba gamintojas;

2) tvarkomų UA ir VSB identifikavimas;

3) specifikacija, kuris UA naudojamas su kuriuo VSB.

e) Tinkamumo skraidyti patikros ir leidimo skristi darbo apimtyje nurodomas UA tipas arba gamintojas.

f) Darbo apimtis, susijusi su kitų nei sukomplektuoti varikliai komponentų technine priežiūra, klasifikuojama pagal šias kategorijas:

1) C1. UA oro kondicionavimas ir viršslėgio sudarymas;

2) C2. UA automatinis skrydžio valdymas;

3) C3. UA ryšiai ir navigacija;

4) C4. UA durys ir liukai;

5) C5. UA elektros energijos tiekimas ir apšvietimas;

6) C6. UA įranga

7) C7. UA variklis;

8) C8. UA vairai;

9) C9. UA degalų sistemos;

10) C10. UA rotoriai;

11) C11. UA transmisija;

12) C12. UA hidraulinė sistema;

13) C13. UA būklės rodymo ir registravimo sistema;

14) C14. UA važiuoklė;

15) C15. UA deguonis;

16) C16. UA oro sraigtai;

17) C17. UA pneumatinė ir vakuuminė sistemos;

18) C18. UA apsauga nuo apledėjimo/lietaus/ugnies;

19) C19. UA langai;

20) C20. UA struktūra;

21) C21. UA vandens balastas;

22) C22. UA varomosios galios didinimas.

23) C23. kiti UA komponentai;

24) C24. VSB komponentai

g) Sukomplektuotų variklių techninės priežiūros darbo apimtyje nurodomas variklių tipas arba gamintojas.

h) Prašant neardomojo bandymo (NDT) teisės, kai ji priklauso specializuotų paslaugų klasei, darbo apimtyje nurodomi NDT metodai.

i) Organizacija laikosi patvirtinimo sąlygų, pridėtų prie kompetentingos institucijos išduoto organizacijos pažymėjimo, ir organizacijos žinyne nustatytos darbo apimties.

CAO.UAS.025. Organizacijos žinynas

a) Organizacija parengia ir nuolat atnaujina žinyną, kuriame nurodoma būtina informacija ir procedūros, kad jos darbuotojai galėtų vykdyti savo pareigas, o organizacija – parodyti, kaip ji laikosi šio reglamento.

b) Žinyne tiesiogiai arba per nuorodą pateikiama ši informacija:

1) atsakingo vadovo pasirašytas pareiškimas, kad organizacija visą laiką dirbs pagal šio priedo ir organizacijos žinyno reikalavimus;

2) išsami organizacijos darbo apimtis, susijusi su kiekviena jos teise;

3) organizacijos schema, kurioje nurodoma CAO.UAS.035 dalies a, b ir c punktuose nurodyto asmens (-ų) vardas (-ai) ir pavardė (-ės), ir šių asmenų atsakomybė;

4) bendras patalpų aprašas ir išdėstymas;

5) žinyno keitimo procedūra, nurodyta CAO.UAS.105 dalies b punkte,

ir kur organizacija ketina vykdyti šiuose punktuose nurodytą veiklą:

6) darbų, atliekamų kitoje vietoje nei patvirtintos patalpos, apimtis ir tvarka;

7) už išleidimą atsakingų darbuotojų sąrašas, nurodant jų įgaliojimų apimtį;

8) darbuotojų, atsakingų už UAS techninės priežiūros programos patvirtinimą, sąrašas;

9) už tinkamumo skraidyti patikrą atsakingų darbuotojų sąrašas, nurodant jų įgaliojimų apimtį;

10) už leidimų skristi išdavimą atsakingų darbuotojų sąrašas;

11) UA techninės priežiūros, atliekamos ir patvirtinamos atskirai nuo VSB, darbo apimtis ir tvarka.

c) Pirmąją žinyno redakciją tvirtina kompetentinga institucija.

d) Žinyno pakeitimai atliekami pagal CAO.UAS.105 dalį.

CAO.UAS.030. Patalpos ir sandėliai

a) Organizacija užtikrina, kad naudojamose patalpose, įskaitant biuro patalpas, būtų galima atlikti visus suplanuotus darbus.

b) Be to, kai organizacijos patvirtinimo taikymo sritis apima techninės priežiūros veiklą, organizacija užtikrina, kad:

1) specializuotose dirbtuvėse, angaruose ir aikštelėse būtų užtikrinta tinkama apsauga nuo taršos ir nuo aplinkos sąlygų;

2) būtų įrengtos saugios komponentų, įrangos, įrankių ir medžiagų laikymo patalpos, kartu užtikrinant komponentų atskyrimą, kaip reikalaujama ML.UAS.504 dalies a punkte;

3) būtų laikomasi atitinkamų komponentų sandėliavimo nurodymų, o į saugyklą patekti galėtų tik įgalioti darbuotojai.

CAO.UAS.035. Reikalavimai darbuotojams

a) Organizacija paskiria atsakingą vadovą, turintį įgaliojimus užtikrinti, kad visą organizacijos veiklą būtų galima finansuoti ir vykdyti pagal šį reglamentą.

b) Atsakingas vadovas paskiria asmenį arba asmenų grupę, atsakingą už nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo veiklos vykdymą pagal organizacijos žinyną.

c) Atsakingas vadovas paskiria atitikties stebėsenos vadybininką, kuriam pavedama administruoti CAO.UAS.100 dalyje nurodytą atitikties stebėjimo funkciją.

d) Pagal b ir c punktus paskirti asmenys yra atsakingi atskaitingam vadovui ir gali tiesiogiai su juo susisiekti. Jie turi gebėti įrodyti tinkamas žinias, kvalifikaciją ir patirtį, kad galėtų eiti savo pareigas.

e) Organizacija užtikrina, kad visi nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo veikloje dalyvaujantys darbuotojai turėtų tinkamų žinių, kvalifikaciją ir patirtį ir išliktų kompetentingi atlikti numatomą darbą.

f) Organizacija turi turėti pakankamai ir tinkamos kvalifikacijos darbuotojų, kad galėtų atlikti suplanuotą darbą.

g) Organizacija parengia pradinį savo techninės priežiūros darbuotojų mokymą, siekdama užtikrinti, kad jie numatytą techninę priežiūrą atliktų saugiai.

h) Specialias užduotis, pvz., suvirinimą, arba tikrinimą atliekant neardomuosius bandymus, išskyrus paviršiaus įtrūkių tikrinimą spalvinio kontrasto metodu, atliekančių darbuotojų kvalifikacija turi atitikti oficialiai pripažintą standartą.

CAO.UAS.040. Už išleidimą atsakingi darbuotojai

a) UA, VSB ir komponentų techninei priežiūrai arba VSB įrengimui sertifikuoti organizacija įgalioja atitinkamus už išleidimą atsakingus darbuotojus.

b) Už išleidimą atsakingi darbuotojai, kurie sertifikuoja UA ir VSB techninę priežiūrą arba VSB įrengimą, išklauso pradinį mokymą, susijusį su konkrečiais UA ir VSB, nurodomais įgaliojime. Organizacija užtikrina, kad prieš gaudami įgaliojimą išleisti eksploatuoti jie būtų įgiję ne mažiau kaip 3 mėnesių praktinę panašių orlaivių ar VSB techninės priežiūros patirtį arba 6 mėnesių praktinę eksploatuojamo orlaivio arba VSB techninės priežiūros patirtį.

c) Organizacija užtikrina, kad už išleidimą atsakingiems darbuotojams būtų rengiami pakankami ir tinkami periodiniai mokymai, siekiant užtikrinti, kad jie turėtų naujausių žinių apie aktualias technologijas, organizacijos tvarką ir žmogiškuosius veiksnius.

CAO.UAS.045. Tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai

a) Kad būtų galima atlikti tinkamumo skraidyti patikras, organizacija suteikia įgaliojimus atitinkamiems tinkamumo skraidyti patikros darbuotojams, kurie turi atitikti visus šiuos reikalavimus:

1) jie yra įgiję ne trumpesnę nei vienų metų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti srities patirtį;

2) jie yra įgalioti kaip už išleidimą atsakingi darbuotojai arba, be 1 punkte nurodytos patirties, yra įgiję bent dvejų metų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti srities patirtį;

3) jie yra išklausę atitinkamą orlaivių techninės priežiūros mokymo kursą.

b) Prieš tai, kai organizacija išduos asmeniui įgaliojimą atlikti tinkamumo skraidyti patikrą, tas asmuo atlieka tinkamumo skraidyti patikrą prižiūrint kompetentingai institucijai arba prižiūrint asmeniui, kurį organizacija jau yra patvirtinusi kaip tinkamumo skraidyti patikros darbuotoją. Jei prižiūrint atliekama tinkamumo skraidyti patikra yra patenkinama, atitikties stebėsenos vadybininkas tam asmeniui suteikia tinkamumo skraidyti patikros darbuotojo įgaliojimus.

CAO.UAS.048. Leidimus skristi išduodantys darbuotojai

Leidimą skristi išduoda organizacijos specialiai įgalioti tinkamumo skraidyti patikros darbuotojai.

CAO.UAS.050. Komponentai, įranga ir įrankiai

a) Organizacija turi turėti jos pareigoms vykdyti tinkamą įrangą ir priemones arba turi galėti jomis naudotis.

b) Organizacija užtikrina, kad jos naudojama įranga ir įrankiai būtų tikrinami ir kalibruojami pagal oficialiai pripažintą standartą. Ji saugo tokių kalibravimų ir naudojamų standartų įrašus.

c) Vykdydama techninę priežiūrą organizacija patikrina, klasifikuoja ir tinkamai atskiria visus gaunamus komponentus atitinkamai pagal I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.501 ir ML.UAS.504 dalis.

CAO.UAS.055. Techninės priežiūros duomenys ir darbų užsakymai

a) Organizacija turi turėti prieigą prie I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.401 dalies b punkte nurodytų taikytinų naujausių techninės priežiūros duomenų, būtinų techninei priežiūrai atlikti, ir jais naudotis.

b) Prieš pradedant techninę priežiūrą, organizacija ir techninę priežiūrą atlikti prašantis asmuo ar organizacija suderina raštišką darbo užsakymą, kuriame aiškiai nustatomi atliktini techninės priežiūros darbai.

CAO.UAS.060. Techninės priežiūros standartai

a) Visa techninė priežiūra atliekama pagal I priedo (ML.UAS dalies) D, E ir H skyrių reikalavimus.

b) Vykdydama techninę priežiūrą organizacija turi laikytis visų šių reikalavimų:

1) užtikrinti, kad vieta, kurioje vykdoma techninė priežiūra, būtų gerai sutvarkyta, švari ir neužteršta;

2) taikyti CAO.UAS.055 dalyje nurodytuose techninės priežiūros duomenų aprašuose ir darbų užsakymuose nurodytus metodus, būdus, standartus ir nurodymus;

3) naudoti CAO.UAS.050 dalyje nurodytus įrankius, įrangą ir medžiagas;

4) užtikrinti, kad techninė priežiūra būtų atliekama atsižvelgiant į visus CAO.UAS.055 dalyje nurodytų techninės priežiūros duomenų aprašuose nustatytus su aplinka susijusius apribojimus;

5) užtikrinti, kad atšiauriomis aplinkos sąlygomis atliekama arba ilgai trunkanti techninė priežiūra būtų atliekama tinkamose patalpose;

6) užtikrinti, kad atliekant techninę priežiūrą klaidų rizika būtų kuo mažesnė, visų pirma klaidų pasikartojimo atliekant tas pačias techninės priežiūros užduotis rizika;

7) užtikrinti, kad atlikus ypatingos svarbos techninės priežiūros užduotį būtų taikomas klaidų pastebėjimo metodas;

8) užbaigus techninę priežiūrą atlikti bendrą patikrinimą, siekiant užtikrinti, kad iš UA, VSB ar komponento būtų pašalinti visi įrankiai, įranga ir visos pašalinės dalys bei medžiagos ir kad būtų vėl pritvirtinti visi nuimti prieigos skydai.

CAO.UAS.065. UA techninės priežiūros patvirtinimas

Užbaigusi UA techninę priežiūrą pagal šį reglamentą, organizacija tokią techninę priežiūrą patvirtina pagal I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.801 dalį.

CAO.UAS.070. Komponentų techninės priežiūros patvirtinimas

a) Užbaigusi UA komponentų techninę priežiūrą pagal šį reglamentą, organizacija tokią techninę priežiūrą patvirtina pagal I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.802 dalį.

b) Užbaigusi I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.520 dalies d punkte nurodytų VSB komponentų techninę priežiūrą pagal šį reglamentą, organizacija tokią techninę priežiūrą patvirtina pagal I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.804 dalį.

c) Punktai a ir b netaikomi komponentams, pagamintiems pagal CAO.UAS.095 dalies a punkto 5 papunktį.

CAO.UAS.071. VSB techninės priežiūros patvirtinimas

Užbaigusi VSB techninę priežiūrą pagal šį reglamentą, organizacija tokią techninę priežiūrą patvirtina pagal I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.803 dalį.

CAO.UAS.072. VSB įrengimo patvirtinimas

Užbaigusi VSB įrengimą pagal šį reglamentą, organizacija tokį įrengimą patvirtina pagal I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.805 dalį, jei taip yra nustatęs projekto patvirtinimo turėtojas.

CAO.UAS.075. Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas

a) Visos nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo užduotys atliekamos pagal I priedo (ML.UAS dalies) C skyriaus reikalavimus.

b) Dėl kiekvienos prižiūrimos UAS organizacija:

1) parengia ir kontroliuoja UAS techninės priežiūros programą ir tvirtina pirminę redakciją ir jos pakeitimus; nukrypimus pagal ML.UAS.302 dalies d punktą atlieka kompetentingos institucijos patvirtinta tvarka ir registruoja jų pagrindimą;

2) užtikrina, kad UAS techninės priežiūros programa būtų prieinama UA savininkui;

3) užtikrina, kad pakeitimai ir remontas atitiktų I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.304 dalį;

4) užtikrina, kad visa techninė priežiūra būtų patvirtinama pagal I priedo (ML.UAS dalies) H skyrių;

5) užtikrina, kad būtų įgyvendinami visi taikytini AD ir visi įtakos nepertraukiamajam tinkamumui skraidyti turintys eksploatavimo reikalavimai;

6) užtikrina, kad visus defektus pašalintų tinkamai patvirtinta techninės priežiūros organizacija;

7) užtikrina, kad UAS būtų prieinama tinkamai patvirtintai techninės priežiūros organizacijai pagal UAS techninės priežiūros programą ir prireikus;

8) koordinuoja planinę techninę priežiūrą ir AD taikymą, siekdama užtikrinti, kad darbas būtų atliekamas tinkamai;

9) tvarko ir archyvuoja visus nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti įrašus;

10) užtikrina, kad pareiškimas dėl masės ir centruotės atitiktų dabartinę UA konfigūraciją, kai tokia informacija yra parengta UA gamintojo.

CAO.UAS.080. Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo duomenys

a) Organizacija turi turėti prieigą prie galiojančių naujausių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo duomenų, kurių reikia nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo užduotims atlikti, ir jais naudotis.

b) Tie duomenys nurodyti I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.401 dalies b punkte.

CAO.UAS.085. Tinkamumo skraidyti patikra

Organizacija kiekvieną tinkamumo skraidyti patikrą atlieka pagal I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.903 dalį.

CAO.UAS.086. Leidimas skristi

Organizacija išduoda leidimą skristi pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedo (21 dalies) 21.A.711 dalies d punktą, kai ji organizacijos žinyne nustatyta tvarka gali patvirtinti atitiktį patvirtintoms skrydžio sąlygoms.

CAO.UAS.090. Įrašų saugojimas

a) Organizacija saugo šiuos įrašus, susijusius su jos turimomis teisėmis:

1) Techninės priežiūros įrašus

Išleidimo eksploatuoti pažymėjimai (IEP) kartu su visais patvirtinamaisiais dokumentais, būtinais siekiant įrodyti, kad įvykdyti visi techninės priežiūros reikalavimai; organizacija IEP pateikia ir techninę priežiūrą užsakiusiam asmeniui arba organizacijai, kartu su visais įrašais, pavyzdžiui, konkrečiais remonto ar pakeitimo duomenimis, kurie yra būtini siekiant užtikrinti atitiktį I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.305 daliai.

2) VSB įrengimo įrašus

IEP kartu su visais patvirtinamaisiais dokumentais, būtinais siekiant įrodyti, kad įvykdyti visi įrengimo reikalavimai; organizacija IEP pateikia ir įrengimą užsakiusiam asmeniui arba organizacijai kartu su visais konkrečiais įrengimo duomenimis.

3) Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo įrašus

Įrašai, kurių reikalaujama pagal I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.305 dalį.

4) Tinkamumo skraidyti patikros įrašus

Išduoti arba pratęsti TSPP kartu su visais patvirtinamaisiais dokumentais. Šie įrašai pateikiami ir UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinančiai organizacijai, jei ji skiriasi nuo TSPP išduodančios organizacijos.

5) Leidimo skristi įrašus

Išduotas leidimas skristi ir visi to leidimo skristi išdavimą pagrindžiantys dokumentai, įskaitant skrydžio sąlygas.

b) Organizacija saugo darbuotojų įrašus ir įgaliojimus, būtinus jos darbuotojų kvalifikacijai įrodyti. Ji saugo įrašus, susijusius su už išleidimą atsakingais darbuotojais, tinkamumo skraidyti patikros darbuotojais ir leidimus skristi išduodančiais darbuotojais, ne trumpiau kaip dvejus metus po to, kai tie darbuotojai paliko organizaciją, arba po to, kai buvo panaikintas tiems darbuotojams išduotas įgaliojimas.

c) Darbuotojo prašymu organizacija suteikia jam galimybę susipažinti su savo įrašais, nurodytais b punkte, ir juos dubliuoja bei pateikia jam, kai jis palieka organizaciją.

d) Organizacija saugo įrašus:

1) a punkto 1 papunktyje nurodytus įrašus ir visus susijusius techninės priežiūros duomenis – trejus metus nuo UA, VSB arba komponento išleidimo eksploatuoti atlikus techninę priežiūrą dienos;

2) VSB įrengusi organizacija, jei ji skiriasi nuo UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinančios organizacijos, a punkto 2 papunktyje nurodytus įrašus – trejus metus po VSB įrengimo patvirtinimo;

3) a punkto 3 papunktyje nurodytus įrašus – I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.305 dalyje nurodytą laikotarpį;

4) a punkto 4 papunktyje nurodytus įrašus:

— UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija – dvejus metus po to, kai UA naudojimas visam laikui nutraukiamas,

— TSPP išdavusi organizacija, jei ji skiriasi nuo UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinančios organizacijos, – ketverius metus po TSPP išdavimo;

5) a punkto 5 papunktyje nurodytus įrašus:

— UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinanti organizacija – dvejus metus po to, kai UA naudojimas visam laikui nutraukiamas,

— leidimą skristi išduodanti organizacija, jei ji skiriasi nuo UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti užtikrinančios organizacijos, – trejus metus po leidimo skristi išdavimo.

e) Atitikties stebėjimo įrašai saugomi ne trumpiau kaip dvejus metus.

f) Visi įrašai laikomi taip, kad jų nebūtų galima sugadinti, pakeisti ar pavogti.

g) Jeigu pareiga užtikrinti UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti perduodama kitai organizacijai arba asmeniui, visi pagal a punkto 2–5 papunkčius saugomi įrašai perduodami tai organizacijai arba asmeniui. Jei pareigos perduodamos kitai CAO.UAS dalyje nurodytai organizacijai, d punktas tai organizacijai taikomas nuo perdavimo momento.

h) Kai organizacija nutraukia savo veiklą, visi laikomi įrašai perduodami tokia tvarka:

1) a punkto 1 papunktyje nurodyti įrašai perduodami paskutiniam atitinkamos UAS ar komponento savininkui arba užsakovui arba saugomi pagal kompetentingos institucijos nurodymus;

2) a punkto 2–5 papunkčiuose nurodyti įrašai perduodami UA savininkui.

CAO.UAS.095. Organizacijos teisės

Pagal organizacijos žinyną organizacijai suteikiama viena ar daugiau šių teisių:

a) Techninė priežiūra

1) Organizacijos žinyne nurodytose vietose atlikti darbo apimtyje nurodytų UA, VSB ar komponentų techninę priežiūrą.

2) Pasirūpinti, kad specializuotas paslaugas teiktų tinkamą kvalifikaciją turinti CAO.UAS dalyje nurodytos organizacijos kontroliuojama subrangovo organizacija organizacijos žinyne nustatyta atitinkama tvarka.

3) Atlikti darbo apimtyje nurodytų UA, VSB ar komponentų techninę priežiūrą organizacijos žinyne nenurodytoje vietoje CAO.UAS.025 dalies b punkto 6 papunktyje nurodytoje procedūroje nustatytomis sąlygomis.

4) Patvirtinti techninę priežiūrą pagal CAO.UAS.065, CAO.UAS.070 arba CAO.UAS.071 dalį.

5) Organizacija, remdamasi techninės priežiūros duomenimis, gali gaminti riboto asortimento dalis, skirtas naudoti atliekant darbus jos patalpose, kaip nurodyta organizacijos žinyne.

b) VSB įrengimas

Organizacija, patvirtinta atlikti VSB techninę priežiūrą, gali įrengti VSB ir jo įrengimą patvirtinti pagal CAO.UAS.072 dalį.

c) Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimas

1) Užtikrinti visų darbo apimtyje nurodytų UAS nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti.

2) Patvirtinti UAS techninės priežiūros programą pagal I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.302 dalies b punktą.

3) Pasirūpinti, kad tam tikras nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užduotis vykdytų subrangovo organizacija, kuriai taikoma CAO.UAS dalyje nurodytos organizacijos vykdoma atitikties stebėsenos funkcija, kaip nurodyta organizacijos pažymėjime.

4) Pratęsti TSPP galiojimą pagal I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.901 dalies c punktą.

d) Tinkamumo skraidyti patikra

Organizacija, kurios patvirtinimas apima a arba c punkte nurodytas teises, gali būti patvirtinta atlikti tinkamumo skraidyti patikras pagal CAO.UAS.085 dalį ir išduoti atitinkamą TSPP.

e) Leidimas skristi

Organizacija, kurios patvirtinimas apima d punkte nurodytą teisę, gali būti patvirtinta išduoti leidimą skristi pagal CAO.UAS.086 dalį tiems UA, kuriems ji gali išduoti TSPP.

CAO.UAS.100. Atitikties stebėsena ir organizacinė peržiūra

a) Organizacija, siekdama užtikrinti nuolatinę atitiktį šio reglamento reikalavimams, nustato atitikties stebėsenos funkciją.

b) Vykdant tą funkciją nepriklausomai stebima:

1) organizacijos žinyno atitiktis šiam reglamentui;

2) organizacijos veiklos atitiktis organizacijos žinynui.

c) Vykdant funkciją taip pat stebima, ar pagal sutartį vykdoma techninė priežiūra atitinka sutartį arba darbų užsakymus.

d) Jei organizacija turi vieną ar daugiau papildomų organizacijos pažymėjimų, patenkančių į Reglamento (ES) 2018/1139 taikymo sritį, atitikties stebėsenos funkcija gali būti integruota į funkciją, kurios reikalaujama remiantis turimu papildomu pažymėjimu (-ais).

e) Organizacija atitikties stebėsenos funkciją gali pakeisti reguliariais organizacijos patikrinimais, kurių nepriklausomumas nebūtinas, jei tenkinamos visos šios sąlygos ir jei tam pritaria kompetentinga institucija:

1) techninę priežiūrą organizacijoje atlieka ne daugiau kaip 10 visu etatu dirbančių darbuotojų;

2) nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimą organizacijoje atlieka ne daugiau kaip 5 visu etatu dirbantys darbuotojai.

Tokiu atveju organizacija nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo užduočių negali pavesti kitoms šalims pagal sutartį.

CAO.UAS.102. Informacinių ir ryšių sistemų ir duomenų apsauga

a) Organizacija apsaugo nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo veiklai naudojamas informacinių ir ryšių technologijų sistemas ir duomenis, įskaitant atitinkamą programinę ir aparatinę įrangą, ir tinklo jungtis.

b) Nedarant poveikio CAO.UAS.120 dalies taikymui, organizacija užtikrina, kad apie informacijos saugumo incidentą ar pažeidžiamumą, dėl kurio gali kilti didelė rizika aviacijos saugai, būtų pranešama jos kompetentingai institucijai.

Be to:

1) kai toks incidentas ar pažeidžiamumas paveikia orlaivį arba susijusią sistemą ar komponentą, organizacija apie tai praneša ir projekto patvirtinimo turėtojui;

2) kai toks incidentas ar pažeidžiamumas paveikia organizacijos naudojamą sistemą ar sudedamąją dalį, organizacija apie tai praneša organizacijai, atsakingai už sistemos ar sudedamosios dalies projektavimą.

c) Pranešimas, nurodytas b punkte, pateikiamas kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 72 valandas nuo tada, kai organizacija sužinojo apie būklę, išskyrus atvejus, kai tai neįmanoma dėl išskirtinių aplinkybių.

CAO.UAS.105. Organizacijos pakeitimai

a) Kompetentinga institucija turi iš anksto patvirtinti šiuos organizacijos pakeitimus:

1) pažymėjimo pakeitimus, įskaitant organizacijos patvirtinimo sąlygas;

2) CAO.UAS.035 dalies a–c punktuose nurodytų asmenų pasikeitimus;

3) b punkte nurodytos procedūros pakeitimus.

b) Visus kitus pakeitimus tvarko organizacija ir apie juos praneša kompetentingai institucijai pagal organizacijos žinyne nustatytą procedūrą. Organizacija tokių pakeitimų aprašą ir atitinkamus organizacijos žinyno pakeitimus per 15 dienų nuo pakeitimo dienos pateikia kompetentingai institucijai.

CAO.UAS.110. Nepertraukiamas patvirtinimo pažymėjimo galiojimas

Patvirtinimo pažymėjimas išduodamas neribotam laikui ir lieka galioti, jei laikomasi visų šių sąlygų:

a) organizacija ir toliau laikosi šio priedo reikalavimų, atsižvelgdama į CAO.UAS.115 dalies reikalavimus dėl su pažeidimais susijusių veiksmų įgyvendinimo;

b) organizacija užtikrino, kad kompetentingai institucijai būtų suteikta prieiga, kaip nurodyta CAO.UAS.112 dalyje;

c) organizacija patvirtinimo pažymėjimo neatsisakė, o kompetentinga institucija jo galiojimo nesustabdė ir jo neatšaukė.

CAO.UAS.112. Prieiga

Atitikties aktualiems šio priedo reikalavimams patikros tikslais organizacija užtikrina, kad kompetentingos institucijos įgaliotam asmeniui būtų suteikta prieiga prie bet kurios patalpos, UAS, dokumento, įrašo, duomenų, procedūros ar bet kokios kitos medžiagos, susijusios su jos veikla, kuriai taikomas patvirtinimas.

CAO.UAS.115. Pažeidimai ir pastabos

a) Pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2024/1109 I priedo (AR.UAS dalies) AR.UAS.GEN.350 dalį iš kompetentingos institucijos gavusi pranešimą apie pažeidimus, organizacija per laikotarpį, sutartą su kompetentinga institucija, parengia taisomųjų veiksmų planą (kad pažeidimas (-ai) būtų pašalintas (-i) ir užtikrinta, kad jis (jie) nepasikartotų) ir kompetentingai institucijai įrodo to plano įgyvendinimą.

b) Organizacija deramai atsižvelgia į pastabas, gautas pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2024/1109 I priedo (AR.UAS dalies) AR.UAS.GEN.350 dalies f punktą. Organizacija registruoja dėl tų pastabų priimtus sprendimus.

CAO.UAS.120. Pranešimas apie įvykius

a) Organizacija sukuria ir prižiūri pranešimo apie įvykius sistemą, apimančią privalomus ir savanoriškus pranešimus. Organizacijos, kurių pagrindinė verslo vieta yra valstybėje narėje, užtikrina, kad jų pranešimo apie įvykius sistema atitiktų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 376/2014 ([1]) ir Reglamento (ES) 2018/1139 reikalavimus, taip pat remiantis tais reglamentais priimtų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų reikalavimus.

([1]) 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 376/2014 dėl pranešimo apie civilinės aviacijos įvykius, jų analizės ir tolesnės veiklos, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 1321/2007 ir (EB) Nr. 1330/2007 (OL L 122, 2014 4 24, p. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/376/oj).

b) Nedarant poveikio Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 19 straipsnio taikymui, organizacija praneša savo kompetentingai institucijai ir UAS arba komponento projekto patvirtinimo turėtojui apie visus organizacijos nustatytus su sauga susijusius įvykius ar UAS arba komponento būklę, kurie kelia pavojų arba, jei nebus pašalinti ar ištaisyti, galėtų kelti pavojų UAS arba bet kuriam kitam asmeniui, visų pirma apie kiekvieną avariją ar pavojingą incidentą.

c) Kai organizacija pagal sutartį vykdo techninę priežiūrą, ji apie kiekvieną tokį UAS paveikiantį įvykį ar būklę praneša ir organizacijai, atsakingai už tos UAS nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimą pagal I priedo (ML.UAS dalies) ML.UAS.201 dalį. Apie įvykius ar būklę, kurie paveikia orlaivio komponentus, organizacija praneša techninę priežiūrą užsakiusiam asmeniui ar organizacijai.

d) Kai organizacija pagal sutartį vykdo nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo užduotis, ji apie visus tokius UAS paveikiančius įvykius ar būklę praneša ir savininkui, kuris sudarė sutartį su CAO.UAS dalyje nurodyta organizacija.